

1 srijeda, 22.04.2009.
2 [Otvorena sjednica]
3 [Optuženi su ušli u sudnicu]
4 [Svjedok pristupa svjedočenju]
5 ... Početak u 14.20h
6 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.
7 Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju otvara zasjedanje.
8 Izvolite sjesti.
9 SUDAC AGIUS: [simultani prevod] Dobar dan. Molim tajnika da najavi
10 predmet.
11 TAJNIK: [simultani prevod] Dobar dan, časni Sude. Dobar dan svima u
12 sudnici i oko nje. Ovo je predmet IT-05-88-T, *Tužilac protiv Vujadina Popovića i*
13 *ostalih*. Hvala.
14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala tajniku. Samo za zapisnik želim
15 reći da su svi optuženi ovdje. Tužilaštvo je u istom sastavu kao i jučer. U
16 timovima Obrane... i gospodin Bourgon se priključio.
17 Tu je naš svjedok; tu je njegov zastupnik, gospodin Tansey.
18 Dakle, dobar dan svima, ali prije nego što počnemo... - gospodine
19 Živanoviću?
20 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Da, časni Sude?!
21 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Podnijeli ste dva podneska -
22 neriješena. Jedan nosi datum 8. aprila, u kojem tražite da ponovo pozovete
23 profesora Dunjića i profesora Stojkovića i još jedan sa jučerašnjim datumom koji
24 je dodatak zahtjevu koji se odnosi na iskaz profesora Dunjića i tu ima i aneks.
25 Da krenemo sa prvom točkom, pitanje koje bismo htjeli postaviti. Uz pretpostavku
26 da ćemo Vam odobriti Vaš zahtjev da ponovo pozovete ta dva svjedoka, recite kada
27 bi u tom slučaju profesor Stojković bio na raspolaganju. Da li bi to bilo odmah
28 čim završimo sa dva svjedoka Tužilaštva koje smo ponovo pozvali?
29
30

1 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Dobar dan, časni Sude. Mi smo probali
2 uspostaviti kontakt sa profesorom Stojkovićem, međutim, on trenutno nije u
3 Srbiji nego u Italiji pa Vam ne možemo dati točne pojedinosti o njegovom
4 rasporedu, dakle prije njegovog povratka u Beograd.

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] A kada ste saznali da je u Italiji?

6 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] U nedjelju.

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] A zašto niste probali stupiti s njim u
8 kontakt 8. aprila kada ste po prvi put podnijeli Vaš zahtjev?

9 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Oprostite?

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Vi ste podnijeli zahtjev za njegovu
11 ponovno pozivanje i to 8. aprila, a sada je 21. odnosno 22. april.

12 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Da, u to vrijeme kada sam bio u
13 kontaktu s njim on nije znao kakav će mu biti raspored s obzirom na to da on
14 radi na Medicinskom fakultetu u Beogradu.

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo malo.

16 [Sudije vijećaju]

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Thayer, izvolite.

18 G. THAYER: [simultani prevod] Dobar dan.

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U vezi s istom stvari?

20 G. THAYER: [simultani prevod] Tako je. Ne znam da li Vijeće zna za to
21 jer mi smo to jučer podnijeli, ali mi smo dostavili odgovor u kojem se mi ne

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 protivimo tome da se taj iskaz dostavi po pravilu 92bis da se tako dobije...
2 /?na vremenu/. Samo sam želio da Vijeće zna za to, ako to može imati utjecaja na
3 Vaše razmišljanje.

4 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] A Vaš komentar, gospodine Živanoviću,
5 na ovo što je rekao gospodin Thayer i na njihov odgovor?

6 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Da, ja znam za odgovor Tužilaštva. Samo
7 bih želio još dodati da je profesor Stojković..., da je bilo velikih problema sa
8 objelodanjivanjem od strane Tužilaštva. Neke od stvari su bile objelodanjene
9 tokom prethodnog mjeseca. To je bilo rađeno na papiru, ne u elektronskom obliku
10 pa je zbog toga bilo potrebno više vremena nego da se radilo elektronskim putem.
11 Samo sam želio obavijestiti Pretresno vijeće o tom problemu.

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Istovremeno, mislim da biste svi vi
13 trebali znati da imate rok za dostavljanje posljednjih Vaših završnih podnesaka
14 koji neće biti mijenjan. U svakom slučaju, gospodine Živanoviću, potrudite se
15 što je moguće više da nam date definitivan odgovor u vezi sa mogućnostima
16 dolaska gospodina Stojkovića - dakle, do kraja tjedna.

17 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] U redu.

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] I molim Vas također da se odlučite
19 hoćete li biti spremni da /?podnesete/ njegov novi dodatni iskaz ili izjavu
20 pismenim putem, njegovu izjavu kao vještaka. Jer Tužilaštvo tvrdi da bi, što se
21 njih tiče, držanje po pravilu 92bis bilo u redu.

22 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Učinit ćemo tako.

23 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Možda da isto razmotrite u vezi sa
24 profesorom Dunjićem?!

25

26

27

28

29

30

1 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Učinit ćemo tako.

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala. U svakom slučaju, mi smo
3 završili razgovor o ovoj temi. To je još nedovršena simfonija; ponovo ćemo Vam
4 se obrati kad dobijemo nove podatke od Vas. Hvala.

5 Gospodine Nikolić, dobar dan, ispričavam se što ste morali čekati i
6 slušati ova pitanja koja se zapravo Vas ne tiču. Nastavljate sa iskazom prema
7 onoj istoj svečanoj izjavi od jučer. Gospodine Thayer, prepuštam Vam svjedoka.

8 G. THAYER: [simultani prevod] Hvala. Dobar dan svima.

9 SVJEDOK: MOMIR NIKOLIĆ

10 [Tužitelj ispituje putem prevoditelja]

11 Unakrsno ispituje G. Thayer [nastavak]

12 P: Dobar dan, gospodine Nikoliću.

13 O: Dobar dan, gospodine tužioče.

14 P: Gospodine, meni je preostalo još pola sata vremena koje imam na
15 raspolaganju. Pokušat ću uštediti na vremenu na taj način što ću skretati Vašu
16 pažnju na Vaše prethodne izjave i iskaze pa ćemo vidjeti da li se nešto
17 promijenilo u tome kako se Vi sjećate stvari ili i dalje stojite iza onog što
18 ste onda rekli. Da li je to u redu?

19 O: Da, u redu je. U redu je.

20 P: Jučer smo prekinuli sa radom kada smo razgovarali o nastojanjima koje
21 je poduzimala Bratunačka brigada kako bi učinila život muslimanskih stanovnika
22 enklave nepodnošljivim. Vi ste nakratko govorili o postupanju brigade u odnosu

23

24

25

26

27

28

29

30

1 na konvoje. Želio bih sada direktno skrenuti Vašu pažnju na nešto što ste rekli
2 u predmetu *Blagojević* u suđenju u tom predmetu, a u vezi sa konvojima. Pa da
3 vidim da li i dalje stojite iza tog Vašeg iskaza. To je stranica 1634, 1635 iz
4 transkripta. Tada ste rekli: "Kada je riječ o konvojima uglavnom tokom tog
5 perioda neposredno prije napada na Srebrenicu, konvoji za muslimanske civile i
6 Nizozemce nisu smjeli ulaziti. Bratunačka brigada nije imala ovlasti da zadržava
7 konvoje niti da ih pušta unutra. Sva su naređenja vezana za to išla preko
8 Glavnog štaba, tj. od Glavnog štaba preko Drinskog korpusa do Bratunačke
9 brigade. Dakle to je na koncu tek dolazilo do nas. Mi smo bili posljednji koji
10 smo dobivali ta naređenja i mi smo imali zadatak da zaustavimo određene konvoje,
11 da smanjimo broj kamiona u konvoju ili da podnesemo zahtjeve ili tražimo
12 određene stvari u vezi sa humanitarnom pomoći koja je bila dovožena u
13 Srebrenicu."

14 Da li stojite iza tog dijela Vašeg iskaza gospodine?

15 O: Da, apsolutno stojim.

16 P: U predmetu *Blagojević* na strani 2202, također ste u iskazu rekli: "Ja
17 sam znao neke elemente 10. diverzantsko-izviđačkog odjela, s obzirom na to da su
18 oni bili angažirani u Bratuncu tokom prethodnih nekoliko mjeseci."

19 Da Vas prvo pitam, da li potvrđujete taj Vaš iskaz?

20 O: Da. Potvrđujem da sam poznavao lično pripadnike 10. diverzantsko-
21 izviđačkog odreda koji su u jednom periodu bili angažovani na izvršavanju z...
22 jednog od zadataka koji se realizovao, odnosno izvodio na teritoriju opštine
23 Bratunca. Odnosno, u zoni odgovornosti Bratunačke brigade, preciznije.

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Jeste li znali za eventualne upade u enklavu od strane tog 10.
2 diverzantskog odreda ili elemenata Bratunačke brigade?

3 O: Da, znao sam za upade, znači, prije operacije "Srebrenice", bio je
4 jedan upad u enklavu Srebrenica i to... u tom upadu su učestvovali pripadnici
5 Bratunačke brigade i pripadnici 10. diverzantsko-izviđačkog odreda Glavnog
6 štaba.

7 P: Da li se otprilike sjećate, kada je to bilo?

8 O: Sad... ne bih... ne bih mogao sada da Vam preciziram tačan period,
9 ali recimo, orijentaciono... možda par mjeseci prije napada na Srebrenicu ali
10 nemojte, stvarno... stvarno... ovaj... e... Znači, Srebrenica je bila enklava,
11 upad se desio nakon izvjesnog vremena, nekoliko možda mjeseci prije, prije samog
12 napada na Srebrenicu, ali tačan datum ne znam, stvarno.

13 P: Govorimo o 1995. godini, samo da sve bude jasno, je l' tako?

14 O: Da, da.

15 P: Možete li nam opisati taj konkretni upad ukratko, o čemu se radilo
16 točno?

17 O: Pa, mogu. Znači, radilo se o jednom upadu dijelova Bratunačke brigade
18 i... 10. diverzantsko-izviđačkog odreda, pod komandom gospodina Pelemiša, kroz
19 stari, stari kop, tako se zove prostor. Znači, u rejonu rudnika Sase, znači, to
20 su hodnici gdje se je vršila eksploatacija rude koji su prohodni a napušteni su
21 jer su... jer se eksploatacija završila na tom dijelu.

22 I taj jedan hodnik, odnosno, rudničko okno kako se to stručno zove u
23 rudarstvu, vodi od rudnika Sasa do Srebrenice i spaja, znači, teritoriju koja je
24 bila pod kontrolom Bratunačke brigade i skoro ulazi u gradski dio Srebrenice, to
25 je negdje od tog dijela gdje se izlazi iz tog rudničkog okna, negdje... centar

26

27

28

29

30

1 se nalazi na udaljenosti između jedan i po i dva kilometra. Kroz taj hodnik,
2 kroz to okno su upale, ušle znači, snage 10. diverzantskog odreda i dijelovi
3 Bratunačke brigade. Uglavnom su to bili mlađi ljudi, nisu bili iz jedne
4 jedinice, iz jednog bataljona nego iz svih bataljona su se odabrali ljudi koji
5 su bili spremni da tako nešto urade.

6 Izvršen je napad na taj dio kada su izašli iz tog rudničkog okna, iz tog
7 hola, hodnika, prokopa, i izvršili napad na taj dio naselja u enklavi
8 Srebrenica. Naravno, ja Vam mogu da kažem sve detalje i sve ono što... kako se i
9 na koji način opravdavala ta aktivnost, šta je bio cilj itd. Ako Vas to zanima
10 ja Vam to mogu reći, ali ovo je ukratko bilo ono što se desilo tog dana,
11 odnosno, tog datuma i u tom periodu.

12 P: Ukratko, možete li nam samo reći kakvo naoružanje je bilo korišteno i
13 da li je došlo do ozljede ili pogibije nekih civila?

14 O: Uglavnom je korišteno automatsko naoružanje, korištene su zolje i
15 nisam siguran da li su korištene ose, to su rake... raketni bacači, ali za
16 zolje, znači, kao raketne bacače, sam siguran da su korištene, to je ručni
17 raketni bacač.

18 Zatim, rekao sam, znači, automatsko oružje; i prema izvještajima
19 pripadnika Holandskog bataljona, nakon tog napada na ta... to naselje bilo je
20 poginulih civila. Ja se sad stvarno tačno ne sećam broj, ali ako se dobro sećam,
21 prijavili su da je poginulo četvero, petero, šestero, sedmero civila, ja stvarno
22 ne znam ovaj... tačan broj, ali znači, bilo je poginulih civila u tom napadu
23 na... na to naselje.

24 P: Na temelju ovog zadnjeg dijela Vašeg odgovora, čini mi se da ste Vi
25 dobili od Nizozemskog bataljona njihove prigovore ili da su oni prigovorili zbog
26 tog napada na civile?

27

28

29

30

1 O: Pa da Vam kažem, oni u samom početku nisu znali ko je izvršio napad.
2 U samom početku... odn... u samom početku, izvjesno vrijeme, je vladalo
3 mišljenje da je došlo do napada odnosno sukoba između dvije struje unutar
4 Srebrenice koje su bile suprotstavljene, a to je struja, odnosno ljudi koji su
5 bili oko tadašnjeg komandanta Namera Orića i druga struja koja je bila oko
6 načelnika MUP-a - ja znam mu...e...o... Hamed, ali ne znam... mogao bi se
7 sjetiti i prezimena, znači, oko Hameda koji je bio pred sam početak rata
8 načelnik stanice javne bezbjednosti. Znači on... to je bilo tada mišljenje
9 oko... zbog čega je došlo do sukoba i ko je tu učestvovao u sukobu.

10 Kasnije kada se to sve e... otprilike objelodanilo i kada su se
11 provjerile određene stvari došlo se do zaključka da to ipak nisu bili sukobi
12 unutar enklave i da ti ljudi u to vrijeme nisu bili uopšte tu u Srebrenici i,
13 naravno, došlo se do informacija da su to uradile... da su to uradili pripadnici
14 srpske vojske itd. Naravno, nikada niko u pregovorima niti u dogovorima nije
15 priznao da je to bio napad srpske jedinice i sa teritorije... sa teritorije i
16 zone odgovornosti Bratunačke brigade.

17 P: Sada bih želio da se pozabavimo sa datumom 11. juli i dijelom Vašeg
18 iskaza iz predmeta *Blagojević*. Da li se sjećate da ste rekli da je tokom
19 poslijepodneva 11. jula, da su civili koji su se kretali između Srebrenice i
20 Potočara bili izloženi vatri 2. bataljona koji je na raspolaganju imao top od 76
21 milimetara? Da li se sjećate da ste o tome dali iskaz? To je na stranicama
22 transkripta 1639 do 1640.

23 O: Da, sjećam se - i to je tačna konstatacija i stojim i sada iza toga
24 da je sa položaja 2. pješadijskog bataljona koji je bio u neposrednom dodiru; i
25 sa položaja 2. pješadijskog bataljona se vizuelno vidi područje Potočara; gađani

26

27

28

29

30

1 su civili iz oruđa B1, odnosno, topa... top B1.

2 Naravno, želim samo da...da...da...da... dodam još jednu stvar. E...
3 tada se mislilo da su to pripadnici vojske, da oni idu jednostavno,
4 da...da...da... idu prema Bratuncu, da... to su, to su bili ovaj, izgovori. Ja
5 sam lično razgovarao: "Zbog čega ste gađali u tom pravcu kad ste vidjeli ogromnu
6 masu ljudi?" itd. i onda su mi ovaj... onda mi je rečeno da su oni mislili
7 da...da... da su to pokreti muslimanskih snaga itd.

8 Međutim, kasnije u razgovoru sa pripadnik... pripadnicima UNPROFOR-a,
9 pripadnicima Holandskog bataljona i sa pripadnicima vojnih posmatrača došao sam
10 do informacije da su u toj grupi, znači, na tom položaju gdje su gađani da su to
11 bili civili i da su te civile koji su bili ranjeni, evakuisali odnosno,
12 medicinski... e... medicinski e... obradili i pomogli pripadnici Holandskog
13 bataljona, njihovi vojnici koji su ih prebacili i pružili im prvu medicinsku
14 pomoć u...u...u... bazi UNPROFOR-a u Potočarima.

15 P: Čuli smo iskaze u ovome suđenju da je sa te lokacije 2. bataljona i
16 sa drugih lokacija Bratunačke brigade, da se veoma jasno mogao vidjeti taj put
17 kojim su se civili kretali i da se moglo razlikovati ko je naoružan, a ko nije.
18 Da li nam možete to potvrditi ili ne?

19 O: Pa da Vam kažem, moje lično mišljenje je da se mogla napraviti razlika
20 između ogromnog broja ljudi u kome je... sa tog položaja, znači, mogla... moglo
21 se je..., po meni se moglo ovaj... napraviti jasna razlika između... i vidjeti
22 da li su to naoružani ljudi ili su to aa... veliki broj, masa civila koja ide
23 aa... ulicom bez ikakvog rasporeda. Znači, u...u...u... u grupi, na stotine
24 ljudi je išlo u... u toj grupi. Prema tome, moj odgovor je - da. Moglo se
25 razlikovati i moglo se vidjeti da se ne radi o nikakvoj vojnoj formaciji koja je
26 naoružana.

27

28

29

30

1 P: Gospodine, sada bih želio da razgovaramo o 13. julu i o Vašem putu
2 duž ceste od Bratunca do Konjević Polja u oba smjera, amo-tamo tog dana. Rekli
3 ste nam u razgovoru sa Tužilaštvom koji je snimljen 2003. da su snage MUP-a
4 uglavnom bile te koje se moglo vidjeti duž te ceste tog dana. Da li se sjećate?

5 To je na stranici 119 tog razgovora.

6 O: Da, sjećam se.

7 P: Također ste nedugo svjedočili na državnom sudu u predmetu pod nazivom
8 *Skladište Kravica* gdje ste rekli da dok ste se Vi kretali tom cestom, po Vašem
9 mišljenju, tamo nije bilo snaga VRS-a - svakako nisu bile prisutne jedinice iz
10 Bratunačke brigade. Da li se sjećate toga - to je na stranici 21 zapisnika?

11 O: Da, sjećam se.

12 P: Sjećate li se da ste na stranici 50 zapisnika rekli da ste u
13 Sandićima vidjeli samo policiju, ali da dopuštate mogućnost da je tamo bilo i
14 vojnika. Da li se sjećate tog dijela Vašeg iskaza?

15 O: Da.

16 P: Da li se sjećate da ste dali iskaz u svjedočenju na stranici 51:
17 "Koliko ja znam, policijske snage, u to vrijeme i na toj cesti, bile su pod
18 komandom odnosno, pod rukovođenjem, dakle pod komandom Ljubiše Borovčanina.
19 Ljubiša Borovčanin bio je komandant snaga koje su bile angažirane na cesti
20 Bratunac-Konjević Polje. Mislim na policijske snage kao takve."

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Da, sjećam se da sam to rekao i dalje tvrdim to isto.

2 P: Gospodine, po pitanju Kravice, želio bih se dotaknuti jedne teme
3 koja, pretpostavljam, neće nikoga iznenaditi ovdje, a to je vaša odluka da prije
4 nego što pristanete na sporazum o izjašnjavanju o krivici preuzmete odgovornost
5 i za davanje naređenja u odnosu na pogubljenje u skladištu Kravica i čini mi se
6 da ste odmah nakon toga povukli tu izjavu. Ja bih vam želio u vezi s time
7 pokazati jedan dokument i postaviti neka pitanja.

8 G. THAYER: [simultani prevod] Molim da se prikaže na ekranu dokument
9 4485, s popisa 65ter.

10 P: Uskoro bi se dokument trebao pojaviti, a i prijevod.

11 Zamolio bih Vas da ovo pročitate. Uzmite si dovoljno vremena. Ja to neću
12 čitati naglas za zapisnik, ali bih želio da ga Vi pročitate u sebi i nakon toga
13 ću Vas pitati da li stojite kod ove potpisane izjave od 6. maja 2003.

14 O: Da, znam ja sadržaj ove izjave, izvolite, Vi pitajte.

15 P: Moje jedino pitanje je gospodine, da li i dalje stojite kod te izjave
16 koju ste dali?

17 O: Da, stojim i dalje.

18 G. THAYER: [simultani prevod] Hvala Vam. Završili smo s tim dokumentom.

19 P: Gospodine, u Vašoj izjavi o činjenicama spominjete jedan sastanak
20 koji su zakazali generali Miletić i Andrić. To se desilo prije razgovora koje je
21 Tužilaštvo u 1999. bilo zakazalo sa... - među ostalima i Vama. Želio bih Vas

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 pitati nešto u vezi s Vašim iskazom koji ste dali u predmetu *Blagojević* po ovom
2 pitanju i želio bih Vas pitati da li stojite kod tog svjedočenja.

3 Naime, u odnosu na taj sastanak Vi kažete:

4 "Kako sam se osjećao lično? Mislim da je djelomice tu bio pritisak, no
5 dopustite da budem posve konkretan: ovo nije bilo ni na koji način direktno niti
6 naglašeno. Međutim, s obzirom na način na koji se o tome govorilo - spominjao se
7 patriotizam, da se što manje treba reći istražiteljima i sve drugo. Dakle,
8 mislim da je ovo bio neki vid prisile, stavljanja pritiska na nas. Na nas koji
9 ćemo se pojaviti pred istražiteljima Haškog suda u decembru 1999."

10 To je stranica 2299 zapisnika iz predmeta *Blagojević*. Da li stojite i
11 dalje kraj ovog Vašeg iskaza, gospodine?

12 O: Da. I mogu samo još... još jednu stvar da... da kažem. Sve ono
13 što..., znači iza ovoga što sam rekao tada u svjedočenju, apsolutno stojim, i to
14 ja mislim i sada. A pored, znači ovoga sastanka koji je bio tada, sve ono što se
15 dešavalo u... u tom periodu prije prije odlaska u Banja Luku 1999. godine i
16 davanja, odnosno pojavljivanja i svjedočenja u ulozi... u ulozi svjedoka, znači
17 u tom periodu - ja nisam bio niti optužen, niti... odnosno osumnjičen, nego sam
18 pozvat kao svjedok. Sve ono što se dešavalo oko mene i oko tih ljudi koji su
19 tada pozvani, ja sada tvrdim i siguran sam sto posto da ni u jednom segmentu to
20 nije imalo dobru namjeru.

21 I tvrdim da ni u jednom seg... segmentu mi nije pružena pomoć u tom
22 dijelu i sve ono što se dešavalo oko tog aa... predmeta i oko tog svjedočenja
23 i... svi ti sastanci, po meni - znači, sa ove vremenske distance - nimalo nisu
24 bili niti dobronamjerni prema meni niti su mi išta dobro donijeli.

25 I tvrdim sada da mi se to ponovi, da imam priliku ponovo da se pojavim
26
27
28
29
30

1 kao svjedok i da kažem s... odnosno da... da sam tada rekao ono što sam znao, ja
2 vjerujem da nikada ne bi završio... ovaj... u...u... u pritvoru i vjerujem da
3 nikada ne bi bio optužen. Međutim, ponašao sam se tako kako sam se ponašao i
4 snašlo me to što me je snašlo - došao sam tu gdje jesam.

5 Ali, znači želim ponovo da...da...da... kažem da ja i dalje stojim iza
6 toga što sam rekao vezano za te sastanke, za ta ubjeđivanja, za... aa... moralne
7 pridike, za... patriotizam itd. Ja sam že... ja sam spreman da o tome govorim
8 koliko god hoćete. Hvala Vam.

9 P: Koliko god želim - pa, preostalo mi je tek nekih 10 minuta, gospodine
10 Nikoliću, pa prema tome moram preći na nešto drugo.

11 Želio bi da razgovaramo ponovo o Potočarima. Želio bih ponovo pročitati
12 dijelove Vašeg iskaza iz predmeta *Blagojević* - to je na stranici 2206 zapisnika.
13 U tom dijelu govorite o snagama MUP-a koje ste tamo vidjeli: "Jedino što sam
14 znao jest da pripadaju specijalnoj brigadi MUP-a i znao sam pod čijom su
15 direktnom komandom bili. Znao sam da je neposredni komandujući oficir tih
16 jedinica bio Ljubiša Borovčanin. On je bio zadužen za njih i ja sam znao pod
17 čijom su komandom bile jedinice u Potočarima i znam..." - pretpostavljam da se
18 ovdje radi o grešci u prijevodu - "... znam da su jedinice u Potočarima bile pod
19 Jelićevom komandom," - a misli se na Jevića, dakako - "... i da su spadali pod
20 komandu Ljubiše Borovčanina. Ono što ja znam prema onome što je on sâm rekao...
21 - mislim da je imao čin policijskog pukovnika. Možda sam u krivu, ali mislim da
22 se predstavljao kao pukovnik."

23 Da li i dalje stojite kraj tog Vašeg iskaza?

24 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodin Gosnell.

25 G. GOSNELL: [simultani prevod] Samo trenutak. Postoji jedno pitanje

26

27

28

29

30

1 prije ove posljednje rečenice i zatim još jedna rečenica nakon ove posljednje
2 rečenice koju je moj kolega pročitao. Prema tome, iz pravičnosti prema svjedoku
3 mislim da bi trebalo sve to skupa staviti na ekran.

4 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Gospodine Thayer.

5 G. THAYER: [simultani prevod] Svakako. Pitanje je bilo -

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Molim Vas da pročitate to sve.

7 G. THAYER: [simultani prevod] Dobro. Pročitat ću pitanje jer je toj moj
8 kolega tražio.

9 "P: U redu, dakle pretpostavljam da niste bili upućeni niti sa
10 strukturom tada, a ako niste, danas razumno je zaključiti da niste ni tada bili
11 upoznati sa strukturom."

12 A njegov odgovor je:

13 "O: Ono što je razumno je da se moglo zaključiti to da su bili pripadali
14 specijalnoj brigadi MUP-a. Ja sam to znao i znao sam pod čijom neposrednom
15 komandom su bili." I zatim slijedi onaj dio koji sam ja pročitao svjedoku.

16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Je li to u redu, gospodine Gosnell, ili
17 ima još neki dio što ste željeli da gospodin Thayer pročita?

18 G. GOSNELL: [simultani prevod] Ja ustvari nisam uopće mislio na to.

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Upravo tako sam i ja mislio.

20 G. GOSNELL: [simultani prevod] Ja sam mislio na red 10.

21 SUDIJA AGIUS: /prevod engleskog transkripta: "Da, u redu."/

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. GOSNELL: [simultani prevod] I zatim treba pročitati odgovor u retku
2 13 i 14.

3 G. THAYER: [simultani prevod] Dobro. Pitanje je bilo:

4 "P: Kojeg je čina bio gospodin Borovčanin, ako se sjećate?"

5 Odgovor je:

6 "O: Ono što sam ja pročitao, što sam znao i prema onome što je sâm rekao
7 - mislim da je imao čin policijskog pukovnika. Možda sam u krivu, ali mislim da
8 se predstavljao kao pukovnik. Je li to točno ili ne - ne znam."

9 I zatim mu je gospodin McCloskey postavio još jedno pitanje; ustvari, to
10 je gospodin Karnavas u unakrsnom ispitivanju:

11 "P: Kako bih bio posve siguran u to, a možda će to i druge zanimati, tog
12 konkretnog momenta Vi - dakle, Momir Nikolić, odnosno, kapetan Nikolić, načelnik
13 bezbjednosti i obavještajnog organa - nije bio siguran da li je gospodin
14 Borovčanin doista pukovnik u MUP-u. Da li to želite reći?"

15 "O: Gospodine Karnavas, ja sam rekao što sam mislio. Ja sam mislio, u to
16 vrijeme da je on bio pukovnik. Je li bio pukovnik ili potpukovnik, ne znam."

17 "P: U redu."

18 "O: To je moj odgovor."

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu, nastavimo. Što je Vaše pitanje
20 gospodinu Nikoliću?

21 G. THAYER: [simultani prevod]

22 P: Moje pitanje, gospodine predsjedavajući, je samo da li on potvrđuje
23 to

24

25

26

27

28

29

30

1 što je rekao tada? Da li i dalje stoji kraj tog svog iskaza?

2 O: Da, stojim.

3 P: Kad ste se 11. jula sreli s gospodinom Borovčaninom, on je rukovodio
4 tenkovskom vatrom koja je bila uperena na one mete za koje ste nam Vi rekli da
5 ste kasnije saznali da nisu bili vojni ciljevi niti da je bilo ustvari neke
6 vojne aktivnosti na tom području u to vrijeme. Čiji je to tenk bio? Da li je bio
7 tenk MUP-a ili vojske?

8 G. GOSNELL: [simultani prevod] Mislim da treba ispraviti pitanje u
9 sljedećem smislu: svjedok je jasno jučer rekao da se radilo o vojnim ciljevima,
10 a sad moj kolega kaže nešto što je potpuno suprotno, a to nije ono što je
11 svjedok jučer rekao.

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Vratimo se na taj dio zapisnika kako
13 bismo vidjeli što je svjedok jučer rekao, ja to nemam pred sobom.

14 G. THAYER: [simultani prevod] Ja to mogu pronaći. Mislim da znam o čemu
15 je riječ. Međutim, ono što mene zanima je čiji je to bio tenk koji je otvarao
16 vatru? Njegovo svjedočenje je bilo da je optuženi Borovčanin pitao gospodina
17 Nikolića za ciljeve i ti su tenkovi otvorili vatru na te ciljeve. Moje pitanje
18 je da li su to bili tenkovi MUP-a ili vojske? To je sve.

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mislim da, gospodine Nikoliću, možete
20 odgovoriti na ovo pitanje.

21 SVJEDOK: Da, časni Sude, ali ja želim da budem do kraja jasan. Ja sam
22 jučer rekao da je iz rejona Žutog mosta gospodin Borovčanin djelovao po

23

24

25

26

27

28

29

30

1 ciljevima koji se nalaze lijevo i desno od komunikacije Bratunac-Potočari. Rekao
2 sam također, da su lijevo i desno u rejonu Likara i u rejonu Budaka su se
3 nalazili vojni ciljevi. To su utvrđeni objekti u kojima su se prethodno nalazili
4 pripadnici muslimanskih snaga iz Srebrenice.

5 Na tenk... odnosno, pardon, na Žutom mostu, ja sam... u momentu kada sam
6 ja došao vidio samo jedan tenk. Znači, nije se radilo o nikakvoj grupi tenkova,
7 o jedinici, znači bio je jedan tenk T55. I rekao sam, da ne bi bilo nesporazuma,
8 da tada kada je gospodin Borovčanin dejstvovao 11-tog, u tom periodu, u
9 objektima sa lijeve i desne strane komunikacije, u utvrđenim objektima, više, po
10 mojim saznanjima nije bilo muslimanskih snaga. Znači, u rovovima, u zaklonima,
11 utvrđenim objektima. Gospodin Borovčanin jeste dejstvovao, a te ciljeve po
12 kojima je gospodin Borovčanin dejstvovao, ja sam mu dao pozicije tih ciljeva kao
13 obavještajac koji je znao raspored utvrđenih objekata na tim pozicijama. To je
14 ono što sam ja jučer rekao i...i dalj... i dalje stojim iza toga. Čiji je tenk
15 bio - ja stvarno sada ne mogu... ako tražite da logiciram /sic/ stvari, onda je
16 logično bilo da je to tenk e... koji je pripadao s...e... jedinici gospodina
17 Borovčanina. Ali, čije je vlasništvo, ja to ne znam.

18 G. THAYER: [simultani prevod]

19 P: Vi ste, gospodine, u predmetu *Blagojević* također rekli - a to je na
20 stranici 1691 zapisnika - da su jedinice koje su sudjelovale u fizičkom
21 izdvajanju muškaraca od njihovih porodica i 12-tog bile kako policijske
22 jedinice, jedinice sa njemačkim ovčarima, zatim policijske jedinice Drinskog
23
24
25
26
27
28
29
30

1 korpusa, zatim dijelovi diverzantskog odreda; zatim vojnici 65. zaštitnog puka,
2 kao i dijelovi Bratunačke policije. Da li se sjećate tog dijela iskaza?

3 O: Sjećam se.

4 P: Spominjete policijsku jedinicu s psima. Koja je to jedinica? Da li se
5 sjećate?

6 O: Da, ja se sjećam te jedinice i ono što sam... odnosno, što znam i
7 sada znao sam i tada: komandant te jedinice je bio gospodin... - i on se
8 predstavljao, ali ne tvrdim da je to što se predstavljao - znači, bio je
9 gospodin pukovnik Maletić. E... ta jedinica jedinica je pripadala MUP-u, a
10 odnose... Znači, ono što želim da kažem: u lancu komandovanja i
11 predpodčinjavanja ja ne znam taj lanac i ne znam kako u tom lancu funkcioniše ta
12 jedinica, ali svakako znam da je to jedinica koja je pripadala MUP-u. I ja sam
13 je vidio, znači, lično. Bila je angažovana 12-tog, kada sam ja bio u Potočarima.

14 P: Također ste svjedočili o tome da se sjećate jednog vojnog promatrača
15 UN-a po imenu Kingori, koji je bio iz Kenije, a koji je uputio zahtjev da se
16 civili koji su se okupili u Potočarima snabdiju vodom. Želio bih Vas pitati da
17 li sjećate je li to bilo 12. ili 13.?

18 O: Ja mislim da je to bilo 13-tog. Ako sam rekao nešto suprotno, onda
19 sam pogriješio. Ja mislim da većina zahtjeva, pa i taj zahtjev, se odnosio na
20 12. jer sam ja 13. veoma kratko bio u Potočarima i više se... znači, bio sam
21 vrlo kratko i otišao i više se nisam vraćao 13-tog. Ja... e... sa sigurnošću
22 tvrdim da je to bilo 12-tog. I radi se o gospodinu Ki... Kingoriju koga ja znam

23
24
25
26
27
28
29
30

1 jer smo bezbroj puta aa... ja u ulozi oficira za vezu, on u ulozi vojnog
2 posmatrača, dogovarali, pregovarali, na Žutom mostu.

3 P: Možda je došlo do greške u prijevodu ili u zapisniku. Bez obzira
4 kojeg je to bilo dana, nije to baš toliko bitno, ali me zanima da li se sjećate
5 da li je to bilo 12. ili 13. jer Vi u Vašem odgovoru - barem se tako čini -
6 spominjete jedan i drugi. Je li to dakle, bilo 12. ili 13.? Nije bitno, ali
7 recite nam, po Vašem sjećanju - koji je dan bio?

8 O: Pa, po mom sjećanju najboljem, ja mislim da je to bilo ipak 12-tog
9 stvarno. Ne znam, stvarno ne znam... ali mislim da je bilo 12-tog, stvarno. To
10 je moj odgovor, konačan.

11 P: U redu. Da li se sjećate da ste organizirali večeru krajem juna na
12 kojoj je bio prisutan pukovnik Vukotić? Kad kažem "organizirali", ne mislim da
13 ste Vi bili domaćin te večere, ali sjećate li se da ste obavijestili pukovnika
14 Kingorija o tome da će doći do večere na koju je pozvan i pukovnik Kingori,
15 zatim Vukotić i drugi oficiri VRS-a koji su na kraju bili i prisutni? Ako se ne
16 sjećate - u redu. Ako se sjećate - recite nam čega se sjećate.

17 O: Gospo... ha... sjećam se... ali toga je bilo više; tih večera je bilo
18 više, a i... ali 12-tog, znači, ja znam za nešto što je bila postala praksa kada
19 su se menjale čete Holandskog bataljona: onda su oni organizovali jedno veče u
20 hotelu "Fontana" i sjećam se ja tog sastanka, odnosno, sjećam se te večere i
21 zamjene te jedne čete koja je organizovana u junu mjesecu, čini mi se. Naravno,
22 sjećam se tu je bio pukovnik Vuković Vukota. Da li je bio gospodin Šargić iz
23 Milićke brigade...; ja i ne znam ko je sve još bio, ali bila je... - znači
24 sjećam se toga.

25

26

27

28

29

30

1 P: Da li se sjećate ove večere ili neke druge, a na kojoj je pukovnik
2 Vuković govorio o potrebi da se Muslimane odstrani iz enklave?

3 O: Nisam siguran da je pukovnik Vuković to javno baš govorio. Ja se
4 sjećam onoga što je pukovnik Vukot...Vukotić...aa... Vuković Vukota non-stop
5 govorio, a to je, da Muslimani koji hoće, koji žele da organizovano napuste
6 enklavu. E sad, ja nisam stvarno bio prisutan aa... ili nisam obraćao pažnju na
7 razgovore sad, Vukotića... ne sećam se, ne sećam se takve vrste razgovora
8 Vukovića i Kingorija, ali je ne isključujem. Zašto?

9 P: Želio bih Vam pročitati ono što ste rekli u suđenju *Blagojević* o tome
10 što ste vidjeli u Potočarima tokom ona dva dana kada su se vršila izdvajanja i
11 pitat ću Vas da li stojite i dalje kraj svjedočenja. To je na stranici 1697
12 zapisnika gdje kažete: "Na samom mjestu gdje su se muškarci izdvajali od
13 njihovih porodica vidio sam bezbroj primjera zlostavljanja i maltretiranja
14 muškaraca koji su bili izdvajani. Nakon što su bili izdvojeni, a to se činilo na
15 grub i neprimjeren način, njihova lična imovina bila bi im oduzeta i bačena na
16 gomilu, a zatim ih se vodilo u bijelu kuću. Tamo je nastupilo fizičko
17 zlostavljanje i premlaćivanje muškaraca šakama i nogama. Zlostavljanje je bilo i
18 verbalno, odnosno, nazivalo ih se balijama, Turcima, ustašama i slično. Oni koji
19 su prošli ovu točku vratili su ih od autobusa do kojih su došli, izdvojili i
20 rekli ima da se vrate na ono mjesto gdje su već izdvojeni muškarci bili
21 privremeno držani."

22 Da li stojite i dalje kraj tog svjedočenja?

23
24
25
26
27
28
29
30

1 O: Da, sjećam se i stojim i dalje pri tom iskazu.

2 P: I stojite dalje kod tog iskaza?

3 O: Stojim i dalje.

4 P: Da li se sjećate da ste rekli da to što Vi niste pokušali spriječiti
5 maltretiranje i zlostavljanje jest doprinijelo tome da se zlostavljanje nastavi
6 za cijelog vremena evakuacije? Da li se sjećate da ste o tome svjedočili - to je
7 na stranici 1697 i 1698?

8 O: Da, sjećam se, ali želim da... jer sam u ovoj daljnjoj izjavi sada...
9 pokušao da to objasnim. I želim i sada ovdje pred Sudskim vijećem da kažem ono
10 što je stvarno istina bila i što...što...što... je... nedvosmislena istina. To
11 aa... jesam rekao i dalje tvrdim i dalje stojim iza toga da nisam reagovao na
12 ono što sam vidio, ali isto tako želim da kažem da e... ja nisam bio oficir koji
13 je mogao da... i imao, znači instrumente, imao silu, imao... imao autoritet da
14 to sve spreči što se dešavalo. I naravno, ja sam priznao i prihvatio odgovornost
15 i tada i prihvatam i sada odgovornost jer kao oficir i kao čovjek nisam
16 reagovao, a trebao sam.

17 Znači, bez obzira na posledice, ja i dalje tvrdim da sam trebao da se
18 suprotstavim takvom ponašanju i takvom maltretiranju ljudi. Nisam to uradio i
19 smatram sebe odgovornim za to. Ali također smatram da nisam bio niti ovlašten,
20 niti sam imao autoritet, niti sam imao silu, niti su to bile jedinice kojima sam
21 ja komandovao da bi mogao da ja spriječim njih u vršenju tih nedjela i svega
22 toga što sam ja vidio. To je moj odgovor.

23 P: Kada govorite o jedinicama pod Vašom komandom, pri tom mislite na
24 pripadnike brigade vojne policije koji su bili na licu mjesta? Je li tako,
25 gospodine, s obzirom da ste Vi njima davali profesionalne smjernice i na taj
26 način rukovodili njima; s obzirom da je to bilo po Vašoj stručnoj liniji, je li

27

28

29

30

1 tako?

2 O: Jedina, znači jedina jedinica s kojom sa... kojom... kojoj sam ja
3 mogao da kažem nešto, da ih spriječim, da preduzmem određene mjere, je jedinica
4 Bratunačke brigade odnosno jedinica vojne policije Bratunačke brigade, koja je
5 bila tu angažovana i radila zajedno sa... odnosno u rejonu gdje je radio Duško
6 Jević. Naravno, i pripadnici 2. pješadijskog bataljona, odnosno pripadnici moje
7 jedinice, moje brigade, 2. bataljona i dijelova 3. bataljona koji su se tu
8 našli, također, znači, mogao sam - i to mi je bila obaveza - da njih spriječim
9 ako bi vršili nedjela; ako bi zlostavljali ljude ili bilo šta drugo. Bilo je
10 incidenata - da Vam kažem i ja ne želim uopšte da to krijem - znači, bilo je
11 incidenata između pripadnika Bratunačke brigade i pripadnika Holandskog
12 bataljona. Pripadnici, znači dijelovi pripadnika Bratunačke brigade su
13 oduzimali, otimali, ne oduzimali nego otimali oružje od pripadnika Holandskog
14 bataljona, uzimali im opremu itd. I... tu informaciju, znači to je došlo do mene
15 i onda sam ja to spriječio ali ja sam to mogao jer to su ljudi koji su iz moje
16 jedinice i... ja sam jednostavno spriječio da se dalje to vrši u Potočarima -
17 što se tiče bratun... pripadnika Bratunačke brigade.

18 I istina je, znači, istina je da su muškarci koji su na neki način
19 uspjeli da prođu tu liniju gdje su se razdvajali, da su vraćani od strane
20 policije i... i od strane pripadnika e... Bratunačke, odnosno vojne policije
21 Bratunačke brigade, su vraćani nazad među one koji su izdvajani.

22 G. THAYER: [simultani prevod]

23 P: Gospodine, imamo još jednu temu koju bih želio da obradimo - ako mi
24 Vijeće dozvoli - i onda ćemo završiti sa mojim unakrsnim ispitivanjem.

25 SUDIJA AGIUS: /prevod engleskog transkripta: "Izvolite"/

26 G. THAYER: [simultani prevod] Zahvaljujem se predsjedavajućem. Mislim da
27 ću se baviti i temom koja će biti obrađivana i u drugim unakrsnim ispitivanjima
28 pa ako bude sve dobro išlo možda ćemo na taj način uštediti i

29

30

1 više vremena.

2 P: Gospodine, Vi ste ranije govorili o jednom sastanku u svom iskazu,
3 sastanku komandanata borbene grupe za "Krivaju 95", a taj se sastanak odigrao u
4 komandi Bratunačke brigade. Vi niste sudjelovali u tom sastanku, ali ste za
5 sadržaj njega saznali kasnije. Želio bih prvo da Vam pročitam ono što ste rekli
6 tokom razgovora koji vođen s Vama 2003. godine, a u vezi sa Vašim sjećanjima na
7 taj sastanak, kao i ono što ste rekli u predmetu *Blagojević* kada je riječ o tome
8 što se sjećate o datumu tog sastanka.

9 2003. godine - to je na strani 28 razgovora koji je vođen s Vama - Vas
10 je gospodin McCloskey pitao sljedeće:

11 "Jučer smo prekinuli popunjavajući neke pojedinosti vezane za sastanak u
12 hotelu Fontana. Molim Vas, možete li nam nakratko reći šta ste radili nakon što
13 je završio taj prvi sastanak u hotelu "Fontana"?

14 Nakon toga se gospodin McCloskey nadovezuje na to jednim drugim
15 pitanjem:

16 "U redu. Jeste li vidjeli komandante, oficire u komandi, Bratunačkoj
17 komandi kada ste tamo otišli te večeri?"

18 Vi ste odgovorili:

19 "Da, vidio sam grupu oficira koja je došla u komandu Bratunačke brigade
20 i prema informacijama za koje sam kasnije saznao, ta grupa oficira, to je bila
21 grupa komandanata borbene grupe koja je sudjelovala u toj operaciji."

22 Gospodin McCloskey Vas je pitao:

23 "Jeste li sigurni da ste tamo vidjeli te komandante te večeri 11. a ne
24 sljedeće, 12.?"

25 Vi ste odgovorili:

26

27

28

29

30

1 "Koliko se ja sjećam, to je bilo uvečer 11."

2 Postavljeno Vam je pitanje:

3 "Da li se sjećate imena nekog od tih oficira?", a Vi ste onda naveli
4 Vinka Pandurevića, pukovnika Andrića, majora Jolovića, generala Mladića i
5 Krstića i pukovnika Trivića. Rekli ste da se ne sjećate da je tamo bilo oficira
6 MUP-a.

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo za zapisnik, 50% imena nije ušlo u
8 zapisnik.

9 G. THAYER: [simultani prevod] Ponovit ću ih.

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Molim Vas.

11 G. THAYER: [simultani prevod]

12 Vinko Pandurević, pukovnik Andrić, major Jolović, general Mladić,
13 general Krstić i pukovnik Trivić.

14 Gospodin McCloskey Vas je pitao:

15 "Da li znate da li je tamo bio organiziran sastanak ili nešto za šta ste
16 Vi znali?"

17 Vi ste odgovorili:

18 "Prije nego što su se oni pojavili, ja nisam znao ni za kakav sastanak.
19 Kasnije sam saznao da se treba održati sastanak u komandi Bratunačke brigade te
20 večeri."

21 Gospodin McCloskey Vas je pitao:

22 "U redu. Kada ste saznali za taj sastanak koji se odvijao u komandi
23 Bratunačke brigade u večeri 11.?"

24 Vi ste odgovorili:

25 "Pa, kada su stigli. Kad su stigli, onda sam znao da se spremaju za
26 sastanak. Prije nego što sam došao nisam znao da će biti sastanka, ali kada su

27

28

29

30

1 stigli, znao sam da su došli na sastanak."

2 Pitanje:

3 "Jeste li sudjelovali u tom sastanku?"

4 Vi ste odgovorili:

5 "Ne."

6 E sad, postavljeno Vam je pitanje da li ste saznali o čemu se
7 razgovaralo na tom sastanku. Na strani 31 ste dali odgovor da ste saznali da je
8 novi zadatak bio da se ide prema Žepi i da ste čuli da se komandant Pandurević
9 požalio zbog tog novog Mladićevog zadatka da se ide na Žepu.

10 Moje prvo pitanje je... kao prvo: da li se sjećate pitanja i odgovora iz
11 tog razgovora s Vama iz 2003.?

12 O: Sj... sjećam se.

13 P: U redu. Kada ste davali iskaz u predmetu *Blagojević* postavljeno Vam
14 je pitanje i to na stranici 1647:

15 "Da li ste znali za sastanak ili sastanke koji su se vodili u
16 prisutnosti viših oficira Bratunačke brigade u komandi u večernjim satima nakon
17 Vašeg povratka?"

18 Vi ste odgovorili:

19 "Kada sam se vratio u komandu brigade, jedino što sam znao je da je
20 sastanak trebao uvečer da se održi u hotelu 'Fontana'."

21 Postavljeno Vam je pitanje:

22 "U redu. Preći ćemo na taj sastanak, ali da li ste znali za eventualne
23 sastanke oficira VRS-a u komandi Bratunačke brigade uvečer 11. ili uvečer 12.?"

24

25

26

27

28

29

30

1 Vi ste na to odgovorili:

2 "Pa, imam tu određenu dilemu. Znam da je jedan od sastanaka održan
3 uvečer - nisam siguran da li je to bilo 11. ili 12. Ne mogu precizno odgovoriti
4 na Vaše pitanje."

5 Gospodin McCloskey Vas je pitao još jedno pitanje:

6 "U redu, recite nam čega se sjećate, kako znate da je sastanak održan?"

7 Vi ste odgovorili:

8 "Ja ne znam da li je to bilo 11. ili 12., ali znam da je sastanak održan
9 u komandi Bratunačke brigade i to uvečer i da su sastanku prisustvovali
10 komandanti borbene grupe zajedno sa načelnikom štaba, generalom Krstićem koji je
11 bio komandant te operacije. Znam da je to bilo u u redu gospodina Blagojevića,
12 ali ne znam da li je to bilo 11. ili 12. To nisam siguran.

13 Zatim na strani 1649, u iskazu kažete da je taj sastanak za kojeg se ne
14 sjećate da li je održan 11. ili 12., da je to bio sastanak gdje se razgovaralo o
15 odlasku za Žepu; da je pukovnik Pandurević uložio prigovor u vezi s time. To je
16 sve čega se sjećate i još ste dodali da je bilo nekakvog neslaganja između
17 generala Krstića i pukovnika Blagojevića u vezi sa snagama Bratunačke brigade
18 tokom operacije "Krivaja 95". Da li se sjećate tog svog iskaza, gospodine?

19 O: Da, sjećam se.

20 P: Želio bih samo da Vam iznesem tj. predočim nekoliko drugih dijelova
21 tog Vašeg iskaza u predmetu *Blagojević*. Na strani 2121 ste rekli:

22 "Nakon toliko vremena ne mogu se sjetiti svih sastanaka i svega što sam
23
24
25
26
27
28
29
30

1 vidio u Bratunačkoj brigadi jer onog trenutka kada su stigli oficiri glavnog
2 štaba njih je bilo toliko da ih je bilo teško kronološki poslagati."

3 Da li se sjećate da ste to rekli?

4 O: Da.

5 P: Da li se sjećate da Vas je sudija Liu ispitivao? - i to na stranici
6 2383:

7 "Imamo niz pitanja koja su povezana sa tim sastancima. Ja sam se malo
8 zbunio u vezi s tim sastancima i u vezi s onim što ste rekli sucima. Ne možete
9 se, dakle, sjetiti kojeg dana je kakav sastanak održan, ali potrudite se, dajte
10 nam neku predstavu o tome za svaki dan - kakvi su sastanci održavani. Počnimo od
11 11. jula. Koliko se sjećate, da li je tog dana bilo sastanaka?"

12 Vi ste odgovorili:

13 "Časni Sude, do sada u svom iskazu sam već spominjao da imam neke
14 određene dileme u vezi sa sastankom koji je održan u komandi Bratunačke brigade
15 na kojem su bili komandanti jurišnih grupa ili borbene grupe, komandanti tih
16 grupa. Drugim riječima, nisam siguran je li taj sastanak održan 11. ili 12."

17 Da li se sjećate, gospodine, da ste to rekli u predmetu *Blagojević*?

18 O: Da, sjećam se.

19 P: Ja Vas želim pitati sljedeće: da li ste se možda u međuvremenu
20 prisjetili kada je održan taj sastanak ili je ovo točno da je Vaše sjećanje

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 takvo da i dalje ne znate kada je održan taj sastanak zapovjednika borbene grupe
2 u komandi Bratunačke brigade, da li je to bilo 11. ili 12.?

3 O: Pa, ja ne bih stvarno sad... ništa drugo aa... izjavljivao niti
4 mijenjao jer od tada pa do danas ja stvarno nemam nikakvih posebnih niti
5 drugačijih saznanja. Znači, ono što sam rekao tada - to... pri tome ostajem i
6 sada jer jednostavno niti sam se bavio time nakon tog suđenja niti ja imam bilo
7 šta drugo iz čega bih mogao da zaključim da se taj sastanak odnosno da su se ti
8 sastanci održavali u drugom terminu. Znači, to je ono što ja znam i to je ono
9 čega se ja najbolje sjećam. I ja ostajem pri tome - ja stvarno ne želim da
10 menjam bilo šta tu.

11 Ali, naravno, želim samo da... znači, ja dozvoljavam, ja dozvoljavam
12 da...da...da... nisam u pravu i da nisam aa... jednostavno aa... pogodio taj
13 datum, da sam zaboravio jednostavno itd. Znači, toliko tih sastanaka je bilo,
14 toliko tih ulazaka, dolazaka u komandu brigade i jednostavno - da li je bilo to
15 11. uveče ili 12. uveče - ja stvarno ne mogu sa preciznošću da kažem "bilo je to
16 tada i ja sam siguran u to".

17 Znači, to što sam rekao to je moj odgovor i... I dalje imam dilemu oko
18 toga, ali ja ne mogu da licitiram da... i da sad menjam iskaz.

19 P: U redu gospodine, ja više nemam pitanja za Vas.

20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala, gospodine Thayer.

21 Gospodine Živanoviću.

22 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Hvala časni Sude. Zamolit ću Pretresno
23 vijeće da mi dozvoli da proširim unakrsno ispitivanje vremenski s obzirom na
24 značaj i važnost iskaza ovog svjedoka i relevantnost njegovog iskaza.

25

26

27

28

29

30

1 Ja sam procijenio da će mi biti potrebno četiri sata za unakrsno ispitivanje.
2 Također bih želio napomenuti da nisam imao priliku da pregledam sav materijal,
3 rukom pisani materijal koji je svjedok jučer dostavio. Zato ću zamoliti da mi se
4 omogući dodatno unakrsno ispitivanje.

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da ste to pregledali, Vi biste dakle
6 skratili svoje unakrsno ispitivanje.

7 Gospodine Ostojiću, koliko Vama vremena treba po Vašem mišljenju?

8 G. OSTOJIC: [simultani prevod] Ja podržavam zahtjev mog kolege i tražim
9 najmanje tri sata. Ja sam imao priliku da pregledam dio materijala zajedno sa
10 gospodinom Predragom Nikolićem, mojim kolegom. Bar neke ove njegove bilješke
11 koje su pregledane. Ja imam neka konkretna pitanja i zamolit ću Vijeće da
12 svjedok ponovo donese te svoje bilješke u sudnicu kako bih mogao proći kroz
13 spis.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pa, to on vjerojatno ima kod sebe.

15 Gospođa Nikolić?

16 GĐA NIKOLIĆ: Ja mislim da bi mi trebalo oko dva i po sata, obzirom na
17 novi materijal koji je jučer obelodanjen.

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala.

19 Gospodine Gosnell?

20 G. GOSNELL: [simultani prevod] Gospodine predsjedavajući, to u određenoj
21 mjeri ovisi o ispitivanju koje će prethoditi, ali ja mislim da bi, realistično,
22 tri do četiri sata bilo dovoljno.

23 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala.

24

25

26

27

28

29

30

1 Gospođo Fauveau?

2 GĐA FAVEAU: [simultani prevod] Otprilike sat vremena.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Josse?

4 G. JOSSE: [simultani prevod] Mi smo napravili procjenu, otprilike 15
5 minuta.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala.

7 Gospodine Haynes.

8 G. HAYNES: [simultani prevod] Još je prerano da kažem, ali mislim da bih
9 se mogao držati Vašeg naloga. Ali mislim da će to ovisiti o onom što će se
10 dogoditi u toku sljedećih dana.

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Živanović.

12 [Sudije vijećaju]

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dakle, ne računajući ove kojima je
14 potrebno dva ili manje sata, molit ću sve ostale da se potrudite da ne
15 prekoračite tri sata po ispitivanju. Gospodine Živanoviću, izvolite.

16 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Hvala.

17 Unakrsno ispituje g. Živanović:

18 P: Dobar dan, gospodine Nikoliću. Ja se zovem Zoran Živanović, u ovom
19 predmetu sam branilac Vujadina Popovića.

20 O: Dobar dan.

21 P: Gospodine Nikoliću, Vama je Sud naložio da se izjasnite koje delove
22 Vaše izjave o krivici osporavate i Vi ste to učinili, je l' tako? Ja bih želeo
23 da Vam postavim neka pitanja prvenstveno vezana za Vašu izjavu, dakle tu izjavu
24
25
26
27
28
29
30

1 koju ste na zahtjev Suda dostavili pre pet dana. To je u *e-court*u dokaz 4483,
2 tužiočev dokaz 4483.

3 U prvom paragrafu ove izjave - to je, čini mi se, na drugoj strani, to
4 je druga strana - Vi ste rekli da je namera Vojske Republike Srpske - u zagradi
5 ste stavili "prva namera" - bila da fizički razdvoje dve enklave, Žepu i
6 Srebrenicu, da se oslobodi komunikacija Zeleni Jadar, Jasenova, Milići i da se u
7 drugoj fazi enklava Srebrenica svede na gradsko područje. To je ono što ste
8 napisali u ovoj Vašoj izjavi. Moje je pitanje: odakle je Vama poznato, kako Vi
9 znate da su ovo bile namere Vojske Republike Srpske?

10 O: Poznato mi je prvo iz razgovora sa generalom Živanovićem. Znači,
11 general Živanović je prije napada na Srebrenicu bio u posjeti Bratunačkoj
12 brigadi i govorio je tada, u Bratunačkoj brigadi, šta je to zadatak. Znači,
13 govorio je o napadu na enklavu Srebrenica, govorio je o napadu na tu teritoriju
14 i, između ostalog, je rekao da je osnovni zadatak i osnovni cilj napada na
15 enklavu Srebrenica da se u prvom dijelu, znači u prvom zadatku, razdvoje dvije
16 enklave Srebrenica i s...i...i Žepa - znači radi se o fizičkom razdvajanju - i
17 da se na tom dijelu gdje se izvrši razdvajanje enklave oslobodi putna
18 komunikacija Zeleni Jadar-Jasenova-Milići. Dalje je govorio o tome da je sledeća
19 namjera - znači kad se to uradi - da je sledeća namjera da se Srebrenička
20 enklava svede na gradsko područje. To sam saznao od gospodina generala
21 Živanovića i to je moj odgovor.

22 P: Hvala. Drugim rečima, Vi ste to znali praktično i pre napada na
23 enklavu odnosno pre ove oružane akcije, pre "Krivaje 95"?

24 O: Da, znao sam.

25 P: Moje pitanje je sada, molim Vas: da l' ste Vi to rekli tužiocu kada
26
27
28
29
30

1 ste razgovarali o sporazumu o krivici?

2 O: Ja mislim da sam mnogo toga rekao gospodinu tužiocu. Između ostalog
3 sam rekao i e... to što sam ja znao i šta sam ja podrazumijevao pod namjerama
4 VRS.

5 P: A da li znate iz kog razloga to nije upisano u Vašoj izjavi o
6 činjenicama?

7 O: Pa ja mogu da komentarišem e... ovo što je napisano, odnosno što sam
8 ja napisao kao izmjenu i ono što je napisano u tački 1. Po meni - znači, nisam
9 ja nikakav stručnjak za tu oblast - ali ono što ja mogu logički da zaključim da
10 u suštini nema velike ili nema uopšte pos... velike razlike između toga što piše
11 u tački 1 e..., u prethodnoj izjavi i izjavi gdje sam ja napravio izmjene. Radi
12 se o tome da sam ja htjeo da budem precizan da tačno kažem sada, šta je to prva
13 namjera bila, šta je naredni... odnosno prvi zadatak, naredni zadatak i šta je
14 ustvari se desilo. Eto to je razlog zbog čega sam ja nastojao da budem precizan
15 oko namjere VRS-a. Da li sam uspio - ne znam, ali to je bila moja namjera.

16 Ali smatram i dalje da bitne razlike između onoga što je napisano u
17 prethodnoj izjavi i sada izmijenjene izjave - da bitne razlike nema. Da je cilj
18 u principu isti.

19 P: Je li' možemo da pogledamo sada tu prethodnu izjavu, odnosno izjavu o
20 priznanju krivice? To je 4489, tužiočev dokaz. Mislim da je to na drugoj strani.

21 Možemo to, ovaj... ja ću Vam evo - aha... izjava o činjenicama! U tački
22 1, stav 2, stoji:

23 "Namera snaga Vojske Republike Srpske u toku napada na Srebreničku
24 enklavu i njenog osvajanja od strane snaga Vojske Republike Srpske u julu 1995.
25 godine bila je da se prouzrokuje prisilno premeštanje celokupnog muslimanskog
26 stanovništva iz Srebrenice na teritoriju pod kontrolom Muslimana."

27

28

29

30

1 Je 'l Vi smatrate da ono što ste napisali - što sam Vas sad malopre
2 pitao - da je to isto što ovde piše?

3 O: Ja smatram da to što piše u prethodnoj izjavi i što piše u
4 izmijenjenoj izjavi - da je potpuno isti cilj. Znači, rezultati napada na
5 enklavu Srebrenica su potpuno isti. Vi možete to da tumačite kako god hoćete,
6 ali cilj snaga VRS je bio da se enklava Srebrenica isprazni od Muslimana. Da li
7 je on postignut na ovaj ili onaj način, sasvim je svejedno. Enklava Srebrenica
8 je ispražnjena od Muslimana i to je bio krajnji cilj. I taj krajnji cilj niko ne
9 može da negira.

10 A to što sam ja htjeo da svima bude jasno - da e... gospodi sudijama
11 bude jasno, da svima bude jasno - kako je teko tok e... operacije. Pokušao sam,
12 znači, da objasnim kako je tekao napad na Srebrenicu i kako je došlo do
13 napuštanja Srebrenice i prisilnog premještanja iz Srebrenice na teritoriju pod
14 kontrolom Muslimana. Znači, to je bio moj cilj. I shvatite kao moj odgovor:
15 znači, isti je cilj i krajnji cilj je bio da se isprazni enklava; i svi
16 dokumenti ako pogledate, znači, svi dokumenti: od direktive Glavnog štaba,
17 informacije komandanta Blagoje... odnosno Ognjenovića, ukazuju na to da je to
18 bio cilj napada na enklavu.

19 P: Hvala. Ja Vam nisam... ja Vas nisam pitao o cilju nego o namerama. Vi
20 ste govorili o namerama, a cilj koji je ostvaren, odnosno o posljedicama... to
21 mi znamo, ovaj... i bez toga. Ali, ako Vi mislite da ste ovime razjasnili ovo
22 pitanje dovoljno, ja neću na tome dalje insistirati.

23 O: Gospodine, ja s... ja se izvinjavam.

24 PREVODITELJ: Molimo govornike da prave pauze između pitanja i odgovora.
25 Zahvaljujem se.

26 O: Izvinjavam se. Ja se izvinjavam. Ja sam ovde koliko god Vi dugo

27
28
29
30

1 želite da postavite pitanje i ja ću, kol'ko ja budem umio i znao, da odgovorim
2 na svako Vašo pitanje... svako Vaše pitanje. Prema tome, nemojte me uopšte
3 žaliti - pitajte me, a ja ću da odgovorim u granicama svojih mogućnosti. I
4 spreman sam da objasnim svako Vaše pitanje ma koliko ono bilo neprijatno i po
5 mene lično. Izvolite, ja Vam stojim na raspolaganju.

6 P: Hvala. E...e... Vi ste također u ovom Vašem aa... pi... u Vašem pismu
7 koje ste, dakle, dostavili - u Vašoj pis... pisanoj izjavi, pardon - naveli da
8 je prisilno premeštanje celokupnog muslimanskog stanovništva iz Srebrenice
9 posledica pada enklave i naknadnih odluka. Je l' pri tome ostajete?

10 O: Naravno, naravno.

11 P: Da li ste i to rekli Tužilaštvu prilikom razgovora o -

12 O: Pa, znate šta, nemojte me sad ovaj... držati za riječ, ali hoću samo
13 da Vam kažem ovo: Tužilaštvo i ja smo veoma dugo razgovarali. Razgovarali smo o
14 svim aspektima vezano za operaciju "Srebrenica". Ne mogu sad da Vam sa
15 sigurnošću kažem šta smo sve to razgovarali jer prošlo je izvjesno vrijeme od
16 kako sam ja i presuđen i ne bavim se time.

17 Ali Vam tvrdim, znači, da smo razno... razgovarali o svim aspektima, a
18 snimili smo i napisali smo ono što su se dogovorile dvije strane.

19 P: Gospodine Nikoliću, ja sam ovako stekao utisak, čitajući sve Vaše ove
20 izjave koje ste davali, i u ovom postupku pred Haškim tribunalom i čitao sam i
21 izjave, svedočenja Vaša pred sudom Bosne i Hercegovine... - stekao sam utisak da
22 ste Vi u jednom trenutku imali veoma jaku volju, jaku želju da zaključite
23 sporazum o priznanju krivice sa Tužilaštvom. Recite mi, da li sam ja u pravu?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Pa, bez te volje, naravno da ne bi bio ni zaključen sporazum.

2 P: A isto sam tako video da ste u jednom trenutku posumnjali da će do
3 tog sporazuma doći?

4 O: Da. Da, u pravu ste, u pravu ste.

5 P: Mi ćemo doći... Kasnije još malo ćemo razgovarati o tome. A hoću da
6 Vas pitam da li je možda ovo unošenje ovakve namere Vojske Republike Srpske kako
7 je u izjavi o činjenicama - za razliku od onoga što ste napisali u ovoj Vašoj
8 pismenoj izjavi - rezultat Vaše želje da time na jedan način odobrovoljite
9 Tužilaštvo da sa Vama zaključi sporazum o priznanju krivice?

10 O: Nisam Vas razumio, molim Vas, ponovite.

11 P: Drugim rečima, da li je ovo što je uneto u... - sad sam citirô tačku
12 1 sporazuma o priznanju krivice - da namera Vojske Republike Srpske za vreme pre
13 i za vreme napada na srebreničku enklavu, jula 1995. godine, bila da prinudno
14 izmesti svo muslimansko stanovništvo, formulisana, a da pri tom nije uneto u
15 ovaj sporazum upravo ono što ste Vi napisali u Vašoj izjavi koja je dostavljena
16 Sudu i koju sam Vam malopre citirao?

17 O: Pa, mislim da nije. Moje mišljenje je da nije. Razlog zbog čega je to
18 napisano... - sve je tako kako jeste. Vjerovatno to pitanje bi bilo adekvatnije
19 uputiti mojim advokatima koji su radili na...na tom ugovoru. Sve formulacije,
20 sve ono što je napisano u tom... u tom sporazumu su radili moji advokati.
21 Naravno, terminološki, bilo je neslaganja sa određenim stvarima i... to gdje se
22 ja ni tada i sada nisam u potpunosti slagao, ja sam nastojao da...da popravim
23 ovaj put, da jednostavno budem precizan u tim formulacijama.

24

25

26

27

28

29

30

1 Ali, mislim da je pri... primjerenije bi bilo to pitanje postaviti mojim
2 advokatima nego, nego meni jer ja aa... skoro da nisam učestvovao u formulisanju
3 i koncipiranju samog teksta sporazuma. Eto, to je moj odgovor.

4 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Vrijeme je za pauzu.

5 Nastavljamo u 16.15h. Hvala.

6 SUĐSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite molim.

7 ... Početak pauze u 15.48h

8 ... Sjednica nastavljena u 16.18h

9 SUĐSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite molimo. Izvolite sjesti.

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Živanoviću.

11 G. ŽIVANOVIĆ: Hvala.

12 P: Gospodine Nikoliću, sad bih Vas molio da pređemo na 2. paragraf Vaše
13 izjave o činjenicama u kojoj stoji da ste sačinili procenu o hiljadu -
14 izvinjavam se - da, o 1000 do 2000 vojno sposobnih muškaraca, koji su se
15 nalazili u Potočarima i to ste uglavnom i juče ponovili tokom svedočenja. Ja bih
16 Vas sada pitao - video sam naime da je posle razgovora sa Vama Tužilaštvo
17 sačinilo jedan informativni izveštaj 23. juna 2003. godine i u njemu nam
18 savetuje da...da čitamo kao deo sporazuma o krivici /sic/ (...). I to je,
19 ustvari, izveštaj koji ste Vi imali s... aa... izveštaj sa sastanka koji ste
20 imali sa gospodinom McCloskeyim kad ste dali svoj intervju 28., 29., 30. maja i
21 koji je prethodio, koji je ovaj... za... koji, o kome već znate, a sačinio ga je
22 inače istražitelj Tužilaštva, Bruce Bursik.

23 E... ja bih Vas najpre pitô da li se Vi sećate tog sp..., tog
24 informativnog izveštaja od 23. juna, da l' ste imali prilike da ga vidite? To je
25 inače -

26 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Thayer.

27 G. THAYER: [simultani prevod] Ispričavam se na upadici, međutim kako ne
28 bi bilo zabune na zapisniku, dokument na koji se poziva moj uvaženi kolega, kaže
29 da ga treba čitati zajedno sa izjavom o činjenicama kako bi se dobio

30

1 sveobuhvatni pogled na sporazum o izjašnjanju o krivici. Dakle, ne smije se
2 gledati samo ova izjava.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Mislim da se gospodin Živanović
4 s tim slaže. Hvala Vam, gospodine Thayer. Nastavite.

5 G. ŽIVANOVIĆ: I to je dokaz Tužilaštva 4470. Dakle, hteo sam da Vas
6 pitam da li se sećate Vi tog informativnog izveštaja; da l' ste imali prilike da
7 ga uopšte pročitate? Ovaj -

8 O: Da, sjećam se tog dokumenta. Imao sam priliku da ga vidim, ali se
9 nikada nisam bavio tim dokumentom, a razlog... razlog zbog čega se nisam bavio
10 tim dokumentom je taj što je za mene, znači, ono što sam ja prihvatio i što sam
11 rekao aa... je izjava koju sam ja dao i koja je snimljena. Taj dokumenat, ako se
12 ja dobro sjećam i ako govorimo o istom dokumentu, je radna verzija. Tako je
13 naslovljen, 1. strana - ako govorimo o istom dokumentu - radna verzija; i taj
14 dokumenat ja jednostavno ne mogu da komentarišem.

15 Taj dokumenat... o sadržaju tog dokumenta - ja sam to rekao i gospodi iz
16 Tužilaštva - o sadržaju tog dokumenta i svemu što se nalazi u tom dokumentu, Vi
17 morate da pitate za mišljenje gospodina Bursikagospodin McCloskey; to su njegove
18 zabilješke. Znači, ponovo podvlačim, ako se radi o isto... o dokumentu i mislimo
19 na isti dokumenat, znači to je dokumenat, to je radna zabilješka, radna verzija
20 gospodina Bursika i jednostavno ja stvarno nisam želio da ulazim u to kako je to
21 gospodin Bursik čuo, kako je razumio, šta je tu napisao i ja jednostavno ne

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 želim da koncept gospodina Bursika ja komentarišem. Sve što imate da pitate u
2 vezi sa tim dokumentom, pitajte gospodina Bursika. A ja mogu da komentarišem
3 moju izjavu koju sam ja dao, potpisao, koja je snimljena i to što sam tamo rekao
4 to ja mogu da... stojim odgovorno iza toga. To je moj kome... to je moj
5 odgovor.

6 P: Sad bih Vas ja zamolio samo da mi kažete - jeste Vi to uopšte čitali
7 ili uopšte niste ni čitali?

8 O: Ja sam to pročitao informativno, da budem iskren. Nikada se nisam...
9 nikada se nisam e... upuštao u analizu toga što je napisano tu - da budem
10 iskren.

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Nikoliću i gospodine
12 Živanoviću, obojica govorite istim jezikom. Do sad je sve teklo dobro međutim u
13 ovih zadnjih nekoliko minuta gotovo da ste se preklapali. Molim da pazite da
14 radite kratke pauze između pitanja i odgovora kako bi prevoditelji mogli vas
15 stići. Hvala.

16 G. ŽIVANOVIĆ: Ja bih Vas molio samo da pogledate ovaj informativni
17 izveštaj čisto da pogledate da l' o istom dokumentu govorimo. On je 4470 -
18 ako... da l' ćete biti u stanju, mislim samo, bar da ga prepoznate.

19 O: Aa... stvarno ne bih htio da...da... špekulišem jer ovaj dokumenat
20 sam ja, odnosno sličan dokumenat sam ja vidio. Međutim, ja sam to vidio davno,
21 znači prije no što sam uopšte aa... da, da.

22 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, izvolite gospodine Thayer.

23 Samo trenutak, gospodine Nikoliću.

24 Gospodine Thayer.

25 G. THAYER: [simultani prevod] Ponovo, ispričavam se što prekidam.

26 Međutim, jedna stvar koja bi mogla pomoći da se pojasne stvari -

27 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dakle, ovo je informativni izvještaj.

28 G. THAYER: [simultani prevod] Ja sam sa nekima od svojih prijatelja
29 razgovarao o ovome. Datum koji stoji na naslovnici ovog dokumenta na stranici
30 broj 1, je netočan. Stoji 28., 29. i 30. maj 2003. To nije tačno. Postoji

1 dodatak ovom informativnom izvještaju koji je gospodin Bursak /?Bursik/ napisao
2 ispravno sa ispravnim datumima, a to su 28. i 29. april i 1. maj 2003. Dakle, to
3 su datumi kada je vođen ovaj razgovor i zapisnik toga je ovaj informativni
4 izvještaj. Kako ne bi bilo zbrke, nadam se da će ovo razjasniti stvari.

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Koliko vidim, gospodine Thayer,
6 gospodin Živanović se slaže. Hvala. Izvolite nastavite. Prekinuli smo... ja sam
7 prekinuo gospodina Nikolića koji je htio odgovoriti na Vaše pitanje.

8 SVJEDOK: Molim Vas, ja... znači, znam za dokumenat, zvanični dokumenat,
9 izjavu i moj razgovor. Istina je, tu je prisustvovao gospodin Bursik, bio... bio
10 je tim. Ali, ja opet ponavljam, znači jedini izvještaj koji ja mogu da
11 komentarišem je moja izjava. Ja sada ne znam, čini mi se da je to, e... da sam
12 taj izvještaj, odnosno izjavu davao u maju mjesecu 23 dana i ako je to taj
13 izvještaj, ako je to moja izjava, ta, onda ja to mogu da komentarišem.

14 A ako je dokumenat na čijoj naslovnoj strani piše "Radna verzija", ja to
15 ne mogu da komentarišem. A postoji takav jedan dokumenat među dokumentima koje
16 sam ja svojevremeno vidio.

17 Znači, ponavljam, ako se radi o izjavi koju sam ja dao gospodinu
18 McCloskeyom i koja je snimljena i koju sam ja prihvatio kao svoju izjavu, koja
19 ima snimljena na...na...na kasetama, onda ja o tome mogu da sa Vama razgovaram i
20 da dajem svoje mišljenje. A ovaj dokumenat koji nosi naziv "Radna verzija" to je

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 nešto što ja jednostavno nisam uzimao kao svoj dokumenat i nisam ga uopšte ni
2 analizirao niti sam se upuštao šta tamo piše /sic/.

3 P: Ja ovde nisam video da igde piše "radna verzija", ali bez obzira na
4 to, ja bih hteo samo da Vas pitam u vezi jednog stava koji stoji na drugoj
5 stranici ovog izveštaja, u pretposlednjem pasusu.

6 G. ŽIVANOVIĆ: Ja bih molio da pređemo na 2. stranicu.

7 P: Vi ćete... videćete pretposlednji pasus, tu Vi isto kažete da u
8 Potočarima... da je bila procena da je bilo između 1500 do 2000 muškaraca, ali u
9 stvari se ispostavilo da ih je bilo 400 do 700. Moje je pitanje da l' ste Vi
10 rekli gospodinu Bursiku ovo da se ispostavilo da ih je bilo 400 do 700; drugim
11 rečima da ta neka procena se nije ispostavila kao tačna.

12 O: Pa, mogu ja da...da...da potvrdim to, znači prethodne..., ono što se
13 nalazi u činjeničnim osnovama u stavu 2, su bile procjene na bazi informacija
14 koje sam ja dobijao iz podčinjenih jedinica i naravno, samo procjena. Stvarno
15 stanje, kada se ušlo u Potočare i kada se 12. kada sam vidio i ono što je
16 izdvojeno i pritvoreno u objekte osnovne škole "Vuk Karadžić" i ostale objekte,
17 ustvari nije bilo 1000 niti 2000. Znači, bilo je manje od onoga što smo mi
18 procjenjivali i može se prihvatiti da je to tačna konstatacija.

19 P: Hvala Vam. Međutim, vidite, opet kad se pogleda izjava o činjenicama,
20 tu opet nije pomenuto recimo to tačno stanje odnosno, ovo što upravo kažete da
21 je stvarno, stvarni broj onih ljudi, muškaraca u Potočarima bilo između 400 i
22 700, već je ostalo da ih je bilo između 1000 i 2000. Pa Vas ja pitam: da li
23 možete Vi da mi objasnite iz kojih razloga ova činjenica koja Vam je bila
24 poznata i koja je na neki način meni mnogo drukčija od ovoga što stoji u izjavi
25 o činjenicama, zašto ona nije uneta u ovu izjavu o činjenicama?

26

27

28

29

30

1 O: Pa ja mogu da Vam iznesem logičan...logično... logične razloge, znači
2 u... e... tački 2 se govori o procjeni, znači govori se izričito o procjeni
3 prije no što se ustanovilo koliko je tačno faktičko stanje. Ali zato gledajte
4 izjavu koju sam... koja je snimljena gdje se otprilike govori o brojkama ta dva
5 dana 12. i 13., koja po procjenama je između 350 do... odnosno 400 do 600 -
6 možemo to tačno u... utvrditi. Znači, razlika je u tome što se ovdje govori o
7 procjeni stanja 11. jer mi 11. uveče ne znamo koliko ima vojno sposobnih, koliko
8 ima muškaraca itd. Ali 12. već znamo, vidimo koliko ima vojno sposobnih. I
9 mislim da tu ne postoji nikakva greška.

10 Ja mogu to da Vam ov... znači ja se, odnosno mi smo procjenjivali da u
11 Srebrenici ima 5, 6, 7, 8 brigada, ali kad se ustanovilo praktično stvarno
12 stanje nije bilo tako. Naše procjene su bile da u Srebrenici ima 15000 Muslimana
13 naoružana, a ispostavilo se da nije tako. To su procjene. To je moje
14 objašnjenje.

15 P: Hvala Vam. Međutim ja ne bih išao mnogo u širinu da ne bi gubili
16 vreme. Suština mog pitanja je sledeća: dakle zbog čeg... da li je Vama poznato
17 zbog čega ovo stvarno stanje o broju muškaraca u Potočarima nije uopšte uneto u
18 izjavu o činjenicama?

19 O: Ne znam, stvarno, to nemojte pitati mene, ja to ne znam.

20 P: A recite mi, ponovit ću Vam ono pitanje koje sam i prethodni put
21 ponovio: da li je možda to prećutano upravo zato da bi se Tužilaštvo
22 odobrovoljilo da zaključi sa Vama sporazum o krivici?

23 O: Ma ne... nemojte stvarno, mislim, hoću da Vam kažem da na...na...na
24 početku razjasnimo to pitanje. Niti sam ja imao namjeru da odobro...

25

26

27

28

29

30

1 odobrovoljim Tužilaštvo niti bilo šta drugo. Znači, ova izjava o činjenicama - u
2 njoj jednostavno nisu stavljene sve stvari koje su objašnjene detaljno ili na
3 način na koji je to trebalo uraditi u iz... u mojoj izjavi. Prema tome, zašto je
4 ovakva izjava - znači, Tužilaštvo je radilo svoj posao. Moji advokati -
5 nažalost, ja moram da kažem da ja nisam zadovoljan sa tim što su oni radili i
6 način na koji su to oni uradili. Ali to je bio posao mojih advokata da
7 preciziraju, definišu tačno šta se to treba da nađe u izjavi o činjenicama i...i
8 prihvatanja odgovornosti. I naravno da ja nemam odgovore na tu vrstu pitanja,
9 zašto je to tako.

10 P: Gospodine Nikoliću, Vi ste, razumeo sam, završili fakultet odbrane,
11 molim Vas ispravite me, tačno kako se zove taj fakultet.

12 O: Ja sam završio Fakultet političkih nauka, studij odbrane i zaštite.
13 Znači to je bio jedan studij na fakultetu političkih nauka u vrijeme kad sam ja
14 studirao. Kasnije to je nešto se transformisalo al' u principu, to je to.

15 P: Hvala Vam. Recite mi da li ste na to... na fakultetu u okviru studija
16 Vi uopšte obrađivali vojna pravila, vojne propise i te stvari?

17 O: Pa, koliko se ja sjećam, nismo imali n... poseban predmet. Čini mi
18 se, jedan od predmeta je bio međunarodno ratno pravo u okviru čega se nešto od
19 toga radilo, ali vjerujte mi da...da... se više ne sjećam, ovaj..., ali mislim
20 da nije bilo nikakvih... nikakvog predmeta u kome je se konkretno izučavala
21 /sic/ pravila vojna. Kao poseban predmet, mislim.

22 P: Drugim rečima, sa tim pravilis... pravilima ste se susreli tek
23 kasnije kad ste došli na ovo mesto u... Vojsku Republike Srpske, kad ste -

24 O: Pa ne baš tada, pošto sam ja radio u štabu teritorijalne odbrane,
25 malo ranije no što je to rat /sic/.

26

27

28

29

30

1 P: Mene... ja Vas to pitam upravo zbog toga što ste između re... ostalog
2 govorili da, e... naime napisali ste u ovoj Vašoj izjavi aa... da niste obratili
3 pažnju na termine kao što su, organiza... organizovanje, koordinacija i da su
4 oni ustvari u izjavi o činjenicama pogrešno upotrebljeni.

5 Ja Vas sada pitam u ovoj izjavi o činjenicama, to Vam... - to je na
6 strani 2. to je stra... ovaj, paragraf 6., gde ste naveli da su u Potočarima
7 koordinirali sa drugim jedinicama, između ostalih, naveli ste sve te jedinice.
8 Ja Vas ne pitam to radi koordinacije, aa... nego hoću samo da nam razjasnite ako
9 možete, šta je to što ste Vi ustvari sa tim jedinicama raznim koje su bili u
10 Potočarima konkretno radili?

11 O: Hoću. Ovako, što se tiče mog ličnog angažovanja u Potočarima ja sam
12 nabrojao one jedinice za koje e... sam siguran da su, ili dijelovi tih jedinica
13 koji su bili u to vrijeme kada sam ja bio u Potočarima angažovani. Ne bih...;
14 ako treba mogu da Vam objasnim i to vezano za koordinaciju, ali, znači moj
15 zadatak je bio da pomognem u e... toj operaciji, ukupnoj operaciji koja se
16 odvijala, koja je bila dogovorena, a to je da se civilno stanovništvo iz rejona
17 Potočara bezbjedno premjesti na teritoriju pod kontrolom Muslimana.

18 U toj operaciji, znači, učestvovala su... učestvovao je ogroman broj i
19 starešina i jedinica i ja sam ih i nabrojao tu. Između ostalih učestvovala i...
20 odnosno učestvovala su i jedinice Bratunačke brigade. Ja, kao načelnik organa za
21 obaveštajnu bezbjednosne poslove, sam pomogao... odnosno moj zadatak je bio da
22 vodim računa o angažovanju jedinice vojne policije Bratunačke brigade, o
23 pripadnicima, zajedno naravno sa komandrom vojne policije, i o pripadnicima 2.
24 pješadijskog bataljona koji je neposredno bio angažovan vezano za Potočare i oko
25 enklave. I ja sam, i ja sam to radio.

26 Zatim, direktno i neposredno sam izvršio naređenje mog komandanta da se
27 na Žutom mostu formira kontrolno propusni policijski punkt gdje bi se vršila
28
29
30

1 kontrola ulaza, izlaza, sprečavala se pljačka i ostalo iz enklave. Zatim sam
2 obezbijedio, znači kad je transport počeo, obezbijedio sam jer je bilo problema
3 oko konvoja, bili su napadnuti konvoji koji su prolazili kroz grad Bratunac; i
4 onda sam dobio informaciju o tome, intervenisao sam sa dijelovima, ljudima iz
5 policije sam obezbijedio da ti konvoji bezbjedno prođu kroz... odnosno prolaze
6 kroz grad Bratunac, kroz tu gradsku zonu. U jednom trenutku je bilo problema u
7 Potočarima oko kretanja autobusa, oko ulaska ljudi itd. Tu je radio gospodin
8 Duško Jević i pomogao sam mu znači, savjetovo sam, rekao sam i Dušku da promjeni
9 lokaciju da ima naprijed 150 metara proširenje gdje bi mogao da okreće autobus i
10 da se stvori red i da se ta... odnosno evakuacija odvija normalno.
11 To su oni poslovi kojima sam se ja bavio.

12 P: Na istom mestu Vi ste pomenuli da je među jedinicama koje su bile
13 tada u Potočarima bila i vojna policija Drinskog korpusa pod majorom Petrovićem,
14 pa bi Vas molio da mi kažete ko je taj major Petrović.

15 O: Ono što sam... ja sam to rekao znači da sam vidio pripadnike vojne
16 policije Drinskog korpusa i oni su bili u Potočarima, a nakon toga su radili još
17 određene stvari odnosno, vršili su odvoz 23 zarobljena odnosno, ranjena
18 Muslimana iz doma zdravlja iz Bratunca. Također pripadnici aa... Drinskog,
19 policije Drinskog korpusa. I ono što sam ja znao, znači da su ti aa... ti
20 pripadnici bili pod komandom majora Petrovića komandanta aa... policije iz...
21 Vlasenice. Ja mogu da ovde potvrdim, znači, ja te pripadnike vojne policije znam
22 jer su oni bezbroj puta bili angažovani u Bratuncu u m... u zoni odgovornosti
23 moje brigade i bezbroj puta su bili na duže vreme angažovani tako da što se tiče
24 njihovog učešća siguran sam da su ti pripadnici bili u Potočarima 12. kada sam
25 ja bio.

26 P: Jeste tada videli i majora Petrovića tamo?

27 O: Ne. Ne, nisam, ali ja Vam kažem, znači to su moja saznanja. U to

28
29
30

1 vreme je bila transformacija u komandi korpusa i znači, moja saznanja je /?su/
2 da je komandant te jedinice major Petrović koga ja nisam vidio u Potočarima.

3 P: Da je u to vreme bio on komandant?

4 O: Da je bio komandant policije.

5 P: U to vreme?

6 O: E, to, da Vam kažem, da l' je trenutno bio... ja znam, znači, za
7 drugog ja nisam znao i nisam imao informacije.

8 P: I sad ste pomenuli transfer 23 ranjena Muslimana iz doma zdravlja u
9 Bratuncu. Je l' Vi to govorite da se to desilo tog dana?

10 O: Ne, ne, ne, kasnije, kasnije, kasnije.

11 P: Recite mi jeste Vi bili u nekoj komunikaciji sa tim e... vojnim
12 policajcima iz Drinskog korpusa koji su bili u Potočarima.

13 O: Ne. Ne, ja stvarno nisam imao nikakav odnos sa njima niti sam bilo
14 šta sa njima zajedno radio.

15 P: U paragrafu 5 Vaše izjave o činjenicama - ja mislim da imate pred
16 sobom - ako ne... ako treba, mislim da Vas podsetim, to je 4489, kol'ko se
17 sećam. Vi ste rekli da Vam je pukovnik Janković izašavši sa sastanka iz hotela
18 "Fontana" rekô da kordina...koordinirate transport žena i dece i razdvajanje
19 vojno sposobnih muškaraca.

20 Opet, ja ne insistiram na tome - objasnili ste da niste učestvovali u
21 koordiniranju tih stvari - međutim, je l' možete tačno da nam kažete šta je to
22 što je Vama rekao pukovnik Janković da treba da radite?

23 O: Pukovnik Janković je meni rekao... ja sam ga pitao jednostavno,
24 razgovarali smo o tome nakon sastanka, šta je..., šta je naredni zadatak i šta
25 treba da se radi. Pukovnik Janković mi je rekao da treba da pomognem prilikom
26 evakuacije tih ljudi koji se nalaze u Potočarima. Naravno, pukovnik Janković je

27

28

29

30

1 znao šta se dogovorilo i rekao mi je znači i pukovnik Janković tada mi je rekao
2 da će iz Potočara biti evakuisani civili, znači, i da će se izvršiti razdvajanje
3 vojno sposobnih ljudi od civila. Znači, moj zadatak generalno je bio da pomognem
4 tu operaciju koja je podrazumijevala evako... evakuaciju i izdvajanje vojno
5 sposobnih muškaraca u Potočarima.

6 P: Recite mi molim Vas - da li ste se Vi videli sa pukovnikom Jankovićem
7 tog jutra pre dolaska u... pred hotel Fontanu?

8 O: Pa ne mogu sad da Vam to tvrdim. To je 12. Ne mogu sa sigurnošću da
9 tvrdim da l' sam se vidio... Pukovnik Janković je bio smješten u mojoj
10 kancelariji. Nisam siguran i ne mogu da Vam to kažem.

11 P: U paragrafu 7. Vaše izjave stoji a... izvinjavam se, aa... u
12 paragrafu 7. Vaše izjave stoji... izjave o činjenicama stoji da su se, da ste
13 došli do saznanja da su se a... u ranim jutarnjim satima, pardon, pardon,
14 odnosno da ste tokom 11. i 12. jula primili obaveštajne izveštaje da je najveći
15 deo vojno sposobnih muškaraca iz Srebrenice se okupio oko sela Jaglići.

16 Je l' možete da mi kažete sada - u to vreme, da li imate obaveštenje gde
17 je bila 28. divizija?

18 O: O, pa to je, ha, to je stvarno teško pitanje. Aa... ali Molim Vas...
19 moglo bi da se podvede pod ovo što sam rekô. Ustvari, u principu ja sam i na
20 to... na to i mislio. Snage koje su bile okupljene i uopšte koje su bile na tom
21 pravcu i u re... u rejonu Jaglića, Šušnjara i ostalo... odnosno ostalim rejonima
22 su uglavnom snage koje su pripadale 28. diviziji.

23 P: Aha.

24 O: Ali, samo da Vam... samo da budem precizan, znači ja ne znam kakav je
25 bio njihov raspored gdje su bile težišno itd. Znači, to su snage, na kompletnom
26 tom pravcu su snage 28. divizije.

27 P: Hvala. A je l' možete da kažete zbog čega to nije navedeno u izjavi o
28 činjenicama da su u Jaglićima i Šušnjarima bile snage 28. divizije, uglavnom?
29 Upotrebljen je termin "vojno sposobni muškarci iz Srebrenice."

30

1 O: Ne znam, mislim stvarno... mogu, mogu da...da... objašnjavam međutim,
2 ne bih, ne bih htio da... Formulacija je takva kakva jeste... Ja lično, ako mene
3 pitate za mišljenje, pod "vojnim snagama" odnosno, "vojno sposobnim muškarcima"
4 podrazumijevam te snage. Ako hoćete iskren da budem - znači, šta bi drugo bilo
5 osim pripadnika te 28. divizije ako su vojno sposobni i ako imaju naoružanje?
6 Znači, to su pripadnici te divizije.

7 To je nekakvo logiciranje, međutim, istina je da ovde nije, ovaj...
8 precizno na...napisano, ali ja podrazumijevam, znači pod ovim snagama
9 podrazumijevam te snage koje su bile u...u...u enklavi Srebrenica.

10 P: Recite mi, molim Vas: da li ovakva formulacija je možda trebala da
11 prikrije činjenicu da Srebrenica nije bila demilitarizovana?

12 O: Ne. Ja sam u svakom razgovoru sa Tužilaštvom isticao i govorio i to
13 sada isto tvrdim - da Srebrenica nije bila demilitarizovana zona. Znači, da su u
14 Srebrenici bili... bile jedinice koje su bile naoružane i koje su u velikoj
15 mjeri izvodile aktivnosti iz enklave. Ja sam to u razgovoru sa Tužilaštvom jasno
16 dao do znanja i to i sada mislim.

17 P: Da, moje pitanje je ustvari bilo - iz kojih razloga, da li znate iz
18 kojih razloga to nije uneto u izjavu o činjenicama? Da li Vi to možete da
19 objasnite, da li Vi to znate?

20 O: Pa da Vam kažem, ja nikada u životu nisam učestvovao u pisanju izjava
21 o činjenicama ili prihvatanju krivice i ja sadržaj izjave ne znam. Znači, niti
22 sam tada znao niti sada znam - ako me pitate šta to tačno treba da sadrži izjava
23 o iz...o...o činjenicama i prihvatanju odgovornosti - ja i sada ne znam. Znači,
24 ono što su uradili moji advokati ja sam to jednostavno prihvatio. Da li je ovo
25 dobro ili nije, ili je to trebalo drugačije - ja to stvarno ne znam. Ja nisam

26

27

28

29

30

1 pravnik i ja ne znam uopšte sadržaj, šta to treba da sadrži ta izjava. Ja to
2 prvi put vidim, prvi put se susrećem s tim, a posao mojih advokata je bio da o
3 tome vode računa i na vr... tu vrstu pitanja ja Vam stvarno ne mogu davati
4 adekvatne odgovore jer ne znam, jednostavno.

5 P: Aa... kao načelnik za obaveštajno bezbednosne poslove u Bratunačkoj
6 brigadi, a... - po Vašim saznanjima, da li su se ti ljudi ta divizija i, kako
7 ste ih Vi ovde nazvali "vojno sposobni muškarci", našli u Jagličima i Šušnjarima
8 spontano ili je to bila neka odluka organa vlasti iz Srebrenice odnosno civilnih
9 i vojnih organa komande 28. divizije?

10 O: E, pa sad to... ne možete pitati mene... ja stvarno ne znam njihove
11 odluke i ne znam šta su oni odlučili. Čije su to odluke bile, kad su doneli
12 takve odluke, zašto su ih donijeli - ja to stvarno ne znam i ne mogu o tome ja
13 da dajem svoj sud.

14 P: Da li to znači da Vi o tome niste znali u ono vreme, da su... da su
15 postojale takve odluke? Nisam mislio da ste videli napismeno takve odluke nego
16 da l' ste imali takve obaveštajne podatke?

17 O: Na koje obav...a... ako možete da budete konkretniji pa ću pokušati
18 da Vam odgovorim. Ja sam imao mnogo obaveštajnih podataka o mnogim stvarima. Ja
19 Vas molim da samo konkretno me pitate. Ako budem znao, ja ću Vam odgovoriti.

20 P: Vrlo konkretno, znači: da li ste imali obaveštajne podatke da je
21 komanda 28. divizije naredila da svi njeni pripadnici, svi vojno sposobni
22 muškarci iz Srebrenice se povuku u Jagličice i Šušnjare?

23 O: E, molim Vas, samo... smo mi još precizirajte na koji period
24 vremenski mislite.

25 P: Mislim na 11. juli.

26

27

28

29

30

1 O: Ne, naravno. Pa tada nisam, nisam imao... nisam mogao da znam šta su
2 to oni odlučili. Tada ne. Kasnije, kasnije sam imao informacije šta se dešavalo.
3 Znači, kasnije, šta se to dešavalo, kakve su odluke, ali 11. nisam.

4 P: I do kakvih ste saznanja došli kasnije u tom pogledu?

5 O: U ovom pogledu koji... odnosno po ovom pitanju koje ste me Vi pitali?

6 P: Da.

7 O: Da su odluke vojnih i civilnih vlasti, znači, generalna odluka je
8 bila da svi vojno sposobnih, znači svi vojno sposobni, oni koji su učestvovali u
9 ratu, koji su nosili oružje i bili u jedinicama, i nisam siguran samo za
10 dječake, starije dječake, znači... čini mi se da se radi o starijim dječacima
11 iznad 14 godina, da e... se sugerisalo da oni u koloni svi zajedno napuste
12 enklavu Srebrenica.

13 P: To ste, između ostalog, sigurno rekli i Tužilaštvu u Vašim
14 razgovorima?

15 O: To je Tužilaštvo znalo i bez mene.

16 P: Da li znate iz kojih razloga to nije uneto isto u...

17 izič...i...u...o... u izj... u izjavu o činjenicama?

18 O: Pa, mislim da sam Vam odgovorio na to pitanje.

19 P: Vidite, ja sam primetio isto, da ne samo u Vašim intervjuima, odnosno
20 u izjavi o činjenicama, nego recimo ni tokom jučerašnjeg svedočenja - Vi ste
21 uvek govorili o vojno sposobnim muškarcima, nikada o pripadnicima Armije Bosne i
22 Hercegovine.

23 O: Pa vjerovatno me ni...niste pitali odnosno, nisu me pitali o
24 pripadnicima Armije BiH.

25 P: Pitali su Vas recimo o ljudima koji su zarobljeni ili koji su se
26 predali. Vi ste ih nazivali vojno sposobnim muškarcima, muslimanskim muškarcima

27

28

29

30

1 i tako dalje, ali niste ih nazivali, niste...; izbegavali ste da upotrebite taj
2 izraz, to je bar moj utisak, da su to pripadnici Armije Bosne i Hercegovine.

3 O: Pa, dobro da Vam kažem, ja uopšte ne...ne...ne prezam od toga i ne
4 izbjegavam da kažem da je neko pripadnik Armije Bosne i Hercegovine jer za to
5 nemam razloga. Ali isto tako ja... ne mogu da znam ko je tu pripadnik Armije
6 Bosne i Hercegovine, ako je to čovjek bez naoružanja, bez ikakvog dokumenta na
7 osnovu kojeg ja mogu da zaključim da je pripadnik armije. Znači, one ljude koje
8 sam ja vidio - ja pretpostavljam da je među tim ljudima bilo pripadnika Armije
9 Bosne i Hercegovine koji su bili u jedinicama, ali kako ja da znam ko je od njih
10 pripadnik pa da kažem "e, ovaj je pripadnik, a ovaj nije"?

11 Znači, ali sa sigurnošću tvrdim, znači, to je tačno da je među onima
12 koji su se predali, koji su zarobljeni u rejonu Konjević Polja i na tom dijelu -
13 da je bilo pripadnika Armije Bosne i Hercegovine. I to je neosporno i mislim da
14 to niko ne spori.

15 P: Vi ste u vašem... u Vašoj izjavi, pisanoj izjavi, naveli da ste 12.
16 jula bili dežurni, dežurni oficir u brigadi od sedam ujutru do 13. jula u sedam
17 ujutru.

18 O: Da.

19 P: To sam samo hteo da vidim. E, u stavu 10 Vaše izjave o činjenicama,
20 Vi ste tvrdili da ste 13. jula išli u Zvornik i da ste otišli do komande
21 Zvorničke brigade. Moje pitanje je jeste ranije odlazili Vi u tu brigadu?

22 O: Da, jesam, odlazio sam.

23 P: Da l' ste poznavali neke starešine iz te brigade?

24 O: Ne. Lično n...ne. Dragu Nikolića da lično, aa... gospodina
25 Pandurevića iz viđenja. Znači, znao sam da je gospodin Pandurević komandant i
26 znao sam ga iz viđenja, a lično se nismo poznavali i... ostale članove komande

27

28

29

30

1 ja ne znam. Upoznao sam gospodina majora komandanta Vukova sa Drine - njega sam
2 znao; i to je otprilike, znači, njih sam znao.

3 P: Možete li nam reći - kad ste otišli tamo u brigadu, kome ste se prvo
4 javili, kome ste se obratili?

5 O: Ja sam se javio na prijavnici prilikom ulaska u Zvorničku brigadu.

6 P: Ko je tamo bio?

7 O: Vojna policija ili ljudi koji rade na portirnici, na prijavnici. Iz
8 kog su sastava ja ne znam, ali meni su ličili na vojne policajce.

9 P: Možete li mi reći gde su Vas oni uputili?

10 O: Jedan od tih koji je bio unutra me je odveo do...do...do... komande,
11 odnosno u komandu Zvorničke brigade.

12 P: Je l' možete da s... Da kažete gde ste otišli tačno?

13 O: Otišao sam na sprat, znači, jedna kancelarija kad se popne na sprat
14 skoro upravnu u odnosu na...na...na...na... na položaj, ali sad ne mogu tačno da
15 preciziram. Čini mi se kad se popne na sprat pa...pa...pa malo ukoso u jednu od
16 tih kancelarija sam odveden.

17 P: Ko je bio u toj kancelariji?

18 O: Pripadnik Zvorničke brigade... - šta je po činu, šta je radio ja ne
19 znam, ali su me odveli tu -

20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo trenutak. Prevodioci nisu čuli
21 Vaše pitanje. Molim Vas da ponovite pitanje. Čuli smo svjedokov odgovor, ali ne
22 vidimo Vaše pitanje. Tako sam bar ja shvatio ono što kažu prevodioci.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Ponovit ću pitanje.
2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala.
3 G. ŽIVANOVIĆ:
4 P: Možete li mi reći koga ste zatekli u toj kancelariji?
5 O: U toj kancelariji bio je jedan vojnik, oficir ili ne znam šta je već
6 po činu. Ja nisam niti zagledao niti me zanimalo, ali dočekaao me čovjek u toj
7 kancelariji koji je bio u toj prostoriji.
8 P: Je l' možete da mi kažete jeste se Vi njemu predstavili ko ste i
9 odakle dolazite?
10 O: Da, predstavio sam se.
11 P: A on vama?
12 O: A on meni nije. Ne znam e... možda i jeste, ali ja stvarno ne znam,
13 niti se sjećam imena niti znam o kome se radilo. Mislim da je to bio dežurni
14 oficir u Zvorničkoj brigadi u tom periodu. Da li jeste ili nije, ne znam tačno,
15 znači nisam siguran, ali pretpostavljam da su me odveli kod dežurnog oficira.
16 P: A... a da li ste u stanju da ga opišete?
17 O: Ne, nisam.
18 P: Znaete li da li je po činu bio viši od Vas?
19 O: Ma, ne znam stvarno me to nije zanimalo i... ja sam samo rekao svoju
20 namjeru i to je jedino što sam ja rekao u tom trenutku.
21 P: Je l' bio još neko u toj kancelariji osim njega?
22 O: Osim njega... znači, bio je policajac koji je mene doveo gore.
23
24
25
26
27
28
29
30

1 P: Da li Vam je taj čovek dodelio policajca koji će Vas dalje pratiti?

2 O: Ne. Došao je čovjek, pozvali su, znači, i rekli su joj šta ja tražim,
3 odnosno koga tražim.

4 P: U informativnom izveštaju koji... o kome smo malopre govorili, to je
5 na stranici 8, to je onaj izveštaj koji je sačinio gospodin Bursik, stoji da ste
6 izjavili da ste pokazali svoju legitimaciju stražaru na ulazu i da ste je
7 pokazali dežurnom oficiru.

8 O: Ne bih rekao da tako stoji. Ja sam rekao da sam na ulazu u Zvorničku
9 brigadu, na kapiji, na portirnici pokazao jednu legitimaciju koja je... nije
10 bila službena legitimacija, ali koja je bila izrađena u našoj fabrici u
11 kartonaži na kojoj je bila moja slika, pečat moje brigade, odnosno moje jedinice
12 i potpis mog starešine. Znači, to sam pokazao, to sam imao kao identifikacioni
13 dokument uvijek i to sam pokazao na kapiji, a unutra nisam pokazivao nikom
14 ništa. Znači u...u...u... samoj, samoj zgradi komande brigade nisam ništa
15 pokazivao, ali sam rekao ko sam.

16 P: Drugim rečima, Vi niste... drugim rečima, niste rekli da ste
17 legitimaciju pokazali na... i dežurnom oficiru, da je to pogrešno upisano u ovaj
18 informativni izveštaj.

19 O: Pa, ja Vam kažem ponovo, znači, ja ne znam šta je napisano u tom
20 informativnom razgovoru. Ja Vam sad govorim šta sam ja uradio. Legitimaciju
21 nisam pokazao u kancelariji dežurnog oficira, ali sam rekao, znači, rekao sam ko
22 sam, šta radim i koga tražim. E, to sam rekao.

23 P: U paragrafu 11 tih... Vaše znači izjave o činjenicama - izvinjavam
24 se, samo da dođemo do toga. On je malo duži, ali između ostalog tu se pominju...
25 pominje i Pilica, odnosno boravak vojne policije u Pilici.

26

27

28

29

30

1 Samo jedan trenutak, izvinjavam se, samo da pronađem. Može se desiti da
2 je to ustvari u ovom informativnom izveštaju. U svakom slučaju, mislim da ste Vi
3 u... sad ne mogu tačno da nađem, ali pokušat ću da nađem, ovaj, Vi ste pominjali
4 boravak vojne policije u...u... odnosno, jedne grupe vojnih policajaca iz
5 Bratunačke brigade koji su 17. jula bili u Pilici i tamo su čuvali zarobljenike.
6 Toga se sećate?

7 O: Da. Da.

8 P: Moje pitanje je da li ste Vi čuli kada su ti zarobljenici u Pilici i
9 Branjevu streljani?

10 O: Pa, to da... šta se događalo... ne. Konkretno za Pilicu, Branjevo i
11 taj dio pojedinačno, ja stvarno ne znam datume kada je i šta se dešavalo. Ali
12 generalno, možda dan, dva, tri nakon što se sve to dogodilo u Zvorniku, čuo sam
13 da su se dogodile te stvari u Zv... na Zvorničko... odnosno zoni Zvorničke
14 brigade u Zvorniku. A pojedinačno, gdje se šta dogodilo, kada... ja stvarno, ni
15 dan danas ne znam gdje se šta događalo i kada se događalo tačno.

16 P: Ako se sećate optužnice koju ste Vi primili, Vi ste između ostalog,
17 bili optuženi i za te zločine u Pilici odnosno Branjevu. To je stajalo u Vašoj
18 optužnici, da li se toga sećate?

19 O: Ne sećam se.

20 P: Ja ću Vam reći, to je...

21 O: Podsjetite me, ja stvarno se ne sjećam da sam bio optužen za Pilicu.

22 P: ...to je paragraf 12. i 13. ne pardon, pardon, to je točka 32.9 i
23 32.10 Vaše optužnice. Ja mislim da ovde imam i u... samo jedan trenutak da Vam
24 kažem koji je to tačno dokument. On je u e-court... To je 1D1377. To je točka
25 32.8, 32.9, to je stranica 11.

26 Ovo je primerak i optužnice na engleskom jeziku, ali iz njega... ja ću
27
28
29
30

1 Vam ga samo ukratko, ovaj... prepričati, da ne bi čitao. Verovatno ćete se
2 podsetiti. U njemu stoji da ste 14. i 15., da ste između ostalog optuženi za te
3 događaje, odnosno u školi u Pilici i zatim na farmi Branjevo. Ja mislim da je u
4 sledećoj... samo jedan trenutak... i u sledećoj tački, to je 32.11 na sledećoj
5 stranici, to je... radi se o Domu kulture u Pilici. Radi se o ubistvima, kako se
6 ovde kaže "muslimanskih muškaraca" koji su zarobljeni iz kolone koja se
7 povlačila iz srebreničke enklave ili koji su izvedeni u Potočarima i tu stoji da
8 se to desilo 16. jula 1995. godine.

9 Vidite, mene interesuje... - Vi ste sigurno dobili, pored ove Optužnice,
10 i odgovarajući materijal iz koga ste mogli to videti, izjave iz kojih se vidi da
11 je... da se to desilo 16. jula 1995.

12 O: Ne sećam se toga.

13 P: Al' ste rekli da su... da je jedna grupa vojnih policajaca ostala 17.
14 jula da čuva zarobljenike. To ste svedočili?

15 O: Tu informaciju sam dobio od komandira vojne policije Bratunačke
16 brigade.

17 P: Recite mi sada, ovaj... iz ovoga, ja pokušavam to da nađem u
18 sporazumu o krivici, al' mislim da sam... verovatno ću naći ako ima toga.
19 Ovaj... stoga se stvara jedan pogrešan utisak da su oni tamo 17. jula čuvali
20 neke žive zarobljenike. Iz ovog materijala koji mi imamo i koji ste sigurno i Vi
21 dobili uz optužnicu, proizilazi da 17. jula u Pilici nije bilo živih
22 zarobljenika.

23 O: Ja... o tome nisam ni govorio niti svjedočio. Prema tome, ja sam
24 govorio o tome o čemu je mene informisao komandir vojne policije Bratunačke
25 brigade, Mirko Janković. To o čemu je on mene informisao takođe stoji kao

26

27

28

29

30

1 izvještaj od strane vojne policije i u tom izvještaju vojne policije piše da je
2 jedna patrola zadržana u Pilici tog datuma. Znači, to stoji u izvještaju voda
3 vojne policije Bratunačke brigade. O tome da je patrola iz Bratunačke brigade
4 koja je pratila i bila u pratnji autobusa zarobljenika ka teritoriji Zvornika se
5 nalazila patrola koja je zadržana u tom rejonu, i ja taj izvještaj i to saznanje
6 sam dobio od komandira. Ništa dalje i ništa više od toga ja ne znam vezano za
7 Pilicu niz... ni... niti za taj prostor. Niti za žive niti za one koji su
8 pogubljeni tamo. Ja to ne znam.

9 P: Ja bih Vas molio da pogledate sad sporazum o krivici, odnosno
10 sporazum o činjenicama, izvinjavam se, izjavu o činjenicama. To je točka 11.

11 G. ŽIVANOVIĆ: 4489 mislim da je broj. Ja vidim da su oba teksta na
12 engleskom jeziku. A da, da, da, evo ga.

13 P: Ovaj... možete pročitati ovu, ja mislim da je to treća rečenica u
14 ovom 11. paragrafu, kaže:

15 "Znao sam i za to da u Pilici u noći 16. na 17. jula ostavljena jedna
16 patrola od dva pripadnika Bratunačke vojne policije da pomogne u obezbeđivanju
17 zatvorenika pritvorenih na ovom mestu. Dobio sam izvještaj da je 13. jula
18 uveče..." itd., to dalje nije bitno. Mene, ovaj, ovaj deo interesuje.

19 Dakle, iz ovoga proizilazi da ste Vi u sporazumu o činjenicama naveli da
20 je patrola vojne policije ostala tamo da obezbeđuje, kako ja ovde razumem, žive
21 ljude.

22 O: Ja sam rekao da je patrola vojne policije ostala tamo i rekao sam ono
23 što mi je preneo komandir vojne policije koji zna gdje mu je patrola ostala. Ja

24

25

26

27

28

29

30

1 sam to rekao i ništa više.

2 P: Recite mi, molim Vas - tokom Vaših razgovora jeste Vi znali i jeste
3 Vi imali podatak, je l' Vama i Tužilaštvo možda reklo da 17. jula odnosno 16.
4 jula uveče i 17. jula, uopšte nije bilo živih zarobljenika u Pilici?

5 O: Ja to nisam znao. Ja ni sada ne znam aa... kada je i ko bio dole,
6 znači ja samo govorim o jednom segmentu vezano za Pilice, a to je moje saznanje
7 da je jedna patrola ostala dole. Izvor mog saznanja je komandir vojne policije
8 Bratunačke brigade. To da, da se desilo i... e... da je to zapisano vidio sam iz
9 izvještaja koji ima za taj datum o angažovanju vojne policije, gdje piše da je
10 patrola vojne policije, jedna patrola da je zadržana u Zvorniku e... nakon što
11 su izvršili praćenje zarobljenika. Znači, to je jedino što ja znam.

12 Sve ostalo, da li je bilo živih dole, koga su oni obezbjeđivali, zašto
13 su zadržani, ko ih je zadržao - ja tih informacija nemam. I ja se nisam bavio
14 time što su oni zadržani. Vratili su se i ja sam imao informaciju da su se
15 vratili u Zvorničku... odnosno u... pardon, u Bratunačku brigadu i da su
16 nastavili sa radom. Ja, osnovne informacije, šta ste deš... pardon, šta se
17 dešavalo pre, ko ih je zadržao i sva ostala pitanja ja to sve ne znam i nisam
18 istraživao to šta se, ko ih je zadržao, zbog čega su ostali. Znači, više od
19 ovoga ja po tom pitanju ne mogu reći, znači to je ono što sam ja znao.

20 P: Dobro. Drugim rečima, znači, Vi niste znali u vreme sačinjavanja ove
21 izjave o krivici - je l' to hoćete da nam kažete - niste znali da su i niste
22 imali nikakva saznanja i podatke da su svi zarobljenici tamo streljani 16. jula?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Ne. Stvarno nisam znao.

2 P: Pa, dobro, da li po Vama kad čitate ovaj paragraf on stvara, ukoliko
3 je zaista tačna ta informacija da su svi oni st... da su svi zarobljenici
4 streljani 16. jula, da ovaj paragraf stvara, odnosno ova rečenica što sam
5 pročitao, stvara pogrešnu predstavu kod, recimo, ljudi koji to ne znaju da su u
6 stvari vojni policajci Bratunačke brigade tamo čuvali zarobljenike koji su u to
7 vreme bili živi.

8 O: Pa, znate šta, Vi tražite od mene da ja sad izvodim zaključke, i to
9 su po meni pitanja koja jednostavno nemaju smisla - da najblaže kažem. Znači, da
10 ja izvodim zaključke na osnovu nečega... znači, ja imam samo jednu informaciju,
11 a ta informacija je da je ta poli... jedna patrola zadržana u Pilici i ja ništa
12 drugo ne znam od toga. I sad Vi želite da ja izvodim zaključak... To su pitanja
13 o kojima ja stvarno ne mogu da diskutujem jer nemam apsolutno nikakve
14 informacije i nikada se nisam bavio time i nikad me niko nije informisao o tome
15 osim po ovom segmentu da je jedna patrola od dva policajca bila dole. I to su mi
16 rekli, znači informisali - komandir - da su oni obezbeđivali zatvorenike. Da li
17 je to... ja nisam provjeravao šta su oni obezbeđivali, koga su obezbeđivali,
18 zbog čega su dole zadržani, ko ih je zadržao, sve ja to ne znam, ni dan danas ni
19 sada ne znam. Prema tome, ja se izvinjavam, ali ja stvarno ne mogu odgovorit na
20 to pitanje.

21 P: Ja se Vama izvinjavam, ja Vas ne bi uopšte pitô da ovo nije Vaš
22 sporazum o krivici, o činjenicama...

23 O: Znači...

24 P: ... koji ste Vi prihvatili.

25 O: Tako je. Znači, ja još jedanput samo želim da budem jasan do kraja.
26 Znači, to je... Za mene je ovo značila informacija i saznanje da je
27 Bratunačka... odnosno članovi patrola vojne policije bila zadržana dole i da je
28 bila na obezbjeđenju zarobljenika. To je za mene toliko značilo i ništa više od
29
30

1 toga jer ja ništa više od toga nisam ni znao. Eto, to je to.

2 P: Vi ste jučer, između ostalog govorili o Vašem razgovoru sa Popovićem
3 12. jula 1995. pre sastanka u hotelu "Fontana". Rekli ste da je to bilo negde
4 pre 10 sati ujutru, pošto je taj sastanak bio u 10h. Da li ste pre dolaska u
5 hotel "Fontana" izdali neke zadatke vojnim policajcima Bratunačke brigade tog
6 jutra?

7 O: Ja ne izdajem zadatke policiji Bratunačke brigade. Zadatke policiji
8 izdaje njen komandir, a ja vodim računa da ono što je naredio komandant
9 komandiru vojne policije, da se to realizuje.

10 P: Savršeno mi je jasno, .Ja sam se pogrešno izrazio pa ću preformulisati
11 moje pitanje.

12 Da li ste tog jutra preneli možda neki zadatak pripadnicima vojne
13 policije koji je izdao Vaš komandant ili neko drugi?

14 O: Zajedno, znači, zajedno sam komandirrom vojne policije sam realizovao
15 zadatak u vezi sa pripremom objekta hotela "Fontana" za održavanje sastanka.

16 P: A dali ste tražili nekog od njih, od nekog pripadnika vojne policije
17 Bratunačke brigade tog jutra, rano ujutro znači, da dođe na Žuti most?

18 O: Nisam siguran, ne znam. Ne znam na što mislite.

19 P: Ja ću Vam pročitati jednu izjavu koju je ovdje dao jedan pripadnik
20 Vaše jedinice 20. novembra 2007. godine. To je stranica 17926 do 17927, 5. red.
21 On je, između ostalog, rekao da ste mu Vi naredili da dođete, da vojna policija
22 dođe na Žuti most 12. jula 1995. rano ujutru i kada su došli Vas su zatekli tu
23 na Žutom Mostu i da ste ga Vi uputili u Potočare i dodelili ga pukovniku

24

25

26

27

28

29

30

1 Jankoviću sa zadatkom da broji one Muslimane koji se prevoze iz Potočara na
2 teritoriju pod muslimanskom kontrolom. I on to kaže da je to bilo pre nego je i
3 jedan autobus ili kamion došao.

4 Da li je ova izjava tačna?

5 O: To apsolutno ne stoji. Prvo, ne znam o kome se radi, a tako nešto
6 n... mislim da niti sam mogao da ja naredim niti ja ne vjerujem da je ta izjava
7 istinita.

8 P: Ja sam propustio da Vam kažem, radi se o voj... tadašnjem vojnom
9 policajcu koji se zove Mile Janjić. On je inače ovde javno svedočio.

10 O: Nije bitno o kome se radi, ali sam siguran da ja nisam izdavao tu
11 vrstu naređenja da se broji neko među 30 000 prisutnih otprilike. Ja to ne... ne
12 vjerujem u tu izjavu.

13 P: Recite mi, molim Vas... - rekli ste za ovaj razgovor koji ste imali
14 sa Popovićem 12. jula ispred hotela "Fontana", da li ste Vi, ovaj... tog dana
15 imali i dalje neke razgovore sa njim, da l' ste se dalje viđali?

16 O: Ne, nisam.

17 P: Hvala. Da l' ste se viđali kasnije, sutradan, preksutra, jeste imali
18 neku komunikaciju?

19 O: Popović i ja se jesmo vidjeli prije operacije taj dan i nakon toga ja
20 sam viđao gospodina Popovića, ali nismo razgovarali i nismo ništa zajedno
21 radili.

22 P: Hvala. Kad kažete, kad kažete "pre operacije" je l' to mislite dan
23 pre ili možda _

24 O: Ne, dan kada su došli u Bratunac, kada su došli u Bratunac negde
25 recimo oko 8. - nemojte me tačno držati za...za riječ, ali negdje oko 8. sam
26 bio, odnosno u komandi Bratunačke brigade sam se /nerazumljivo/.

27

28

29

30

- 1 P: Da l' ste se sa... da l' se možete setiti možda, da l' ste se sa
2 Popovićem videli 11. jula uveče?
- 3 O: Nisam siguran.
- 4 P: U Bratunačkoj brigadi?
- 5 O: N...nisam, nisam siguran da sam uveče vidio Popovića.
- 6 P: Je l' se sećate možda da se naljutio na Vas?
- 7 O: Ne. Podsjetite me, možda, možda, podsjetite me.
- 8 P: Da l' se sećate da se naljutio zbog toga što nije imao večeru
9 obezbeđenu?
- 10 O: Ne.
- 11 P: Ne sećate se toga?
- 12 O: Ma ne. Prvo to je nemoguće i to je tako banalan razlog da bi se on
13 ljutio na mene jer imao je kuhinju koja je radila 24 sata prema tome nikako nije
14 mogao da ostane bez večere. Kuhinja u Bratunačkoj brigadi je jedna ogromna
15 kuhinja koja je radila non-stop. Znači i uvijek se moglo dobiti... večera, prema
16 tome, nisam siguran u to što pričate.
- 17 P: Da l' se sećate, mislim, ja Vam to, ovaj... govorim po informacijama
18 koje imam, da ste sa njim ušli u jednu prostoriju gde su bili tanjiri, gde je
19 bio jedan veliki poslužavnik na kome je bila jedna velika riba, odnosno kostur
20 jedne velike ribe i ništa više i da se on zbog toga naljutio što mu to nudite za
21 večeru?
- 22 O: Ma, to su izmišljotine, ma to, to nema nikakve veze sa istinom.
23 Stvarno, mislim, jako mi je žao što moram ovako da kažem, ali prvo ja nisam
24 kuvarica gospodina Popovića, da se odmah razumemo. Ja sam bio oficir koji je
25 imao svoje zadatke, imao svoj stav po svim pitanjima, prema tome niti sam bio
26 dužan da obezbeđujem gospodinu Popoviću ručak, ni doručak ni večeru. I... a
27 nisam bio prijatelj sa Popovićem da bi mu to radio zato što sam mu prijatelj.
28
29
30

1 Znači, mi smo imali jedan profesionalan, služben i korektan odnos i ja sam
2 gospodina Popovića uvažavao kao starešinu iz pretpostavljene komande koji je
3 meni po vertikali nadređen i to je bio naš odnos.

4 A to oko kojekakvih večera i riba to ja nikada nisam radio nikome.
5 Nikada nikom nisam obezbjeđivô večere, ako je htio da večera mogao je da ide u
6 kuhinju pa da večera to što ima da se večera, a da mu ja obezbjeđujem ili
7 eventualno da se on ljuti na mene, pa to, mislim to je u sferi apstrakcije.

8 P: Gospodine, gospodine Nikoliću, nisam Vam ja rekô da Vi treba da mu
9 spremite večeru nego da mu obezbijedite...

10 O: Ma, niti da mu obezbijedim. Niti da mu obezbijedim.

11 P: ... niti da mu obezbijedite?

12 O: Ma, ništa od toga. Znači ništa od toga -

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Molimo, molimo da ne govorite
14 istovremeno. Stanite, stanite, prestanite se prepirati. Čuli smo dovoljno.
15 Molimo, gospodine Živanoviću, sljedeće pitanje.

16 G. ŽIVANOVIĆ:

17 P: Vi ste juče, govoreći o ovom sastanku sa Popovićem - to je stranica
18 32917, redovi 25 do 32918 red 17 - rekli... - ja ću Vam pročitati taj deo je l'
19 /?jer/ on je za nas dosta važan. Nije dugačak pošto nemam prevod, tu ste rekli
20 sledeće: "Gospodin Popović je odgovorio da su muslimanske snage vjerovatno ili
21 ustvari civili, žene, djeca i oni koji nisu sposobni za vojnu službu - da će
22 cijelo to stanovništvo biti prebačeno na teritoriju pod muslimanskom kontrolom
23 što je podrazumijevalo grad Kladanj. On je također rekao da će takozvano
24 "pregledavanje, trijaža" biti izvršena kako bi se izdvojili vojno sposobni
25 muškarci i identificirali oni koji su počinili ili za koje se sumnja da su
26 počinili ratni zločin itd." Međutim, u ovom trenutku moram da Vam dodam

27

28

29

30

1 neke informacije.

2 "Nakon ovog dogodilo se nešto što ni najmanje nije bilo planirano niti
3 sam ja zaključio iz mog razgovora s Popovićem da bi se nešto takvo moglo
4 dogoditi. Osim u prvom konvoju došlo je do izdvajanja ne samo vojno sposobnih
5 nego svih muškaraca od njihovih porodica i oni su prvo bili odvajani od porodica
6 zatim su bili prvo stavljeni u autobuse zatim zatvoreni u Potočarima. Ja sam
7 zato pitao Popovića šta će se dogoditi s ovim ljudima jer, da budemo iskreni, ja
8 nisam mogao da razumijem zašto se odvajaju ti muškarci. Koja je bila svrha svega
9 toga. Dobio sam jednostavan odgovor. Popović mi je na svoj uobičajen način
10 rekao: 'Sve balije treba da se ubiju.' To je bila suština mog razgovora sa
11 Popovićem."

12 Hoćete prvo da mi kažete, hoćete prvo da mi kažete molim Vas šta to, šta
13 Vam je to značilo: "Popović je odgovorio na svoj uobičajen način", šta ste hteli
14 time da kažete?

15 O: Pa uglavnom u tom periodu skoro, neću sad da kažem svi oficiri ali
16 najveći broj, procentualno 90%, 95% su Muslimane nazivali balijama. Među tim
17 koji su to tako, ja sam ih nazivao Turcima, pogrđnim imenom isto, prema tome,
18 nisam se ja razlikovao od ostalih. Znači, gospodin Popović je Muslimane nazivao
19 "balijama" i to je njegov žargon. Ja sam preneo, preneo znači, u tom razgovoru,
20 ja samo želim da se precizno zna, znači sas... susret sa Popovićem nije bio... -
21 potpukovnikom Popovićem - nije bio nikakav sastanak, nikakav zvaničan susret,
22 nikakav zvaničan dogovor. Znači bio je susret ispred "Fontane", jedan razgovor
23 između mene i njega. I dalje, znači, stojim iza toga sve što sam rekao da se...
24 rekao u izjavi, se desilo tog dana prije no što smo dalje nastavili, znači pre

25

26

27

28

29

30

1 tog sastanka u 10 sati.

2 P: Hvala. Sad možete li Vi meni da kažete kako ste Vi u tom razgovoru sa
3 Popovićem ispred Fontane, znači pre 10 sati znali da će u Potočarima biti
4 izdvojeni svi muškarci?

5 O: Pa, znao sam zato što su to znali svi. Svi su znali, znači, ja sam
6 aa... jedan od onih u nizu ovih ljudi koji su tu učestvovali na sastanku koji su
7 donosili odluke, koji je poslednji znao da će se to dešavati što će se dešavati.
8 Svi ostali, pa i Vaš klijent je znao prije mene, da će se ti ljudi izdvojiti, da
9 će se izvršiti trijaž, da će se tražiti ratni zločinci koji su bili osumnjičeni
10 i to je bilo ono što su svi znali.

11 Međutim, nije se dogodilo ono što je normalna vojnička radnja. Desilo se
12 izdvajanje svih, svih muškaraca. Ja Vam to tvrdim, znači životom svojim, da se u
13 Srebrenici, da su se izdvojili svi oni koji su bili muškarci, bez obzira da l'
14 su vojno sposobni ili nisu. I to da će se urad... da će se to obaviti, to su
15 znali svi. To su znali čak jed... to su znali 11. uveče, posle drugog sastanka
16 da će se to obaviti.

17 Prema tome, 12. svi su znali, uključujući Vašeg klijenta, da će svi iz
18 Potočara da idu prema Kladrju i da će se da izdvoje i traže navodni izvršiooci
19 ratnih zločina koji se nalaze među tim 25 000, 30 000 ljudi kol'ko je bilo tu.

20 P: Da li to znači da Vi njega niste pitali tada, u 9 sati ili 10 sati
21 ujutru zašto se... zašto treba izdvajati sve muškarce a ne samo one koji su
22 osumnjičeni, pod sumnjama nekim da su izvršili zločine, dakle -

23 O: Nisam ja ni rekao da a... su trebali da se budu... da... da budu
24
25
26
27
28
29
30

1 izdvojeni svi muškarci. Među izdvojenim su, ja tvrdim, sada ponovo, znači među
2 izdvojenim su bili ljudi koji nisu vojni obveznici. Znači ljudi koji imaju preko
3 60 godina, 65 godina, ljudi koji ne pripadaju ni... ni po kom osnovu e...
4 ljudima koji su bili u vojsci. Oni su izdvojeni i oni, znači...

5 Ja, ja lično sam razumio to razdvajanje, znači u startu, dok nisam vidio
6 šta se dešava, ja sam shvatio to da je to razdvajanje onih, izdvajanje onih za
7 koje postoji osnovana sumnja da se... da su izvršili, da su učestvovali
8 u...u...u...u Armiji Bosne i Hercegovine i za ko... koje postoji evidencija da
9 su izvršili ratni zločin. I to bi za mene bio normalan vojnički čin i korektan
10 čin, ali izdvojeni su svi i to više nije bilo ono što predstavlja vojnički čin.

11 P: Oni su izdvojeni posle ovog Vašeg razgovora sa Popovićem u... ispred
12 hotela "Fontana"?

13 O: Da, oni su izdvojeni nakon, pošto je operacija započela, a operacija
14 u Potočarima je započela u... posle 12h, znači u popodnevnim satima.

15 P: Ja Vas to pitam zato što sam razumeo ustvari da ste Vi rekli da ste
16 ga ispred Fontane pitali zašto se izdvajaju svi muškarci.

17 O: Ne, ne. Ja sam njega, gospodina Popovića, pitao šta se... šta...šta
18 će dalje biti, ali niti sam ga pitao zato što treba Popovića... želim da budem
19 do kraja jasan, što gospodin Popović može meni da nešto naredi ili da mi kaže:
20 "Ti ćeš da radiš to ili to". Jednostavno, razgovarali smo. Ja sam ga pitao šta
21 će dalje biti, čovek mi je rekao ono što sam i ja znao i pretpostavljao da će se
22 desiti i naravno, samo želim da...da...da...da budem opet do kraja jasan. Znači,
23 gospodin Vujadin Popović nije čovek koji je meni mogô da naređuje šta ću ja da
24 radim. Znači - da to bude do kraja jasno. Ali je čovek koji je rekao šta će se

25

26

27

28

29

30

1 dešavat, znači da će svi civili ići u Kladanj, da će se izvršiti razdvajanje
2 ljudi, trijaž, taj vojnički trijaž što se izrodilo u nešto što nije trebalo da
3 bude i znači to je ono o čemu smo mi razgovarali tog dana prije sastanka u 10
4 sati.

5 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Samo da napravim jedan ispravak u
6 odnosu na moje pitanje u zapisniku strana 63, red 23. Samo trenutak. Piše:
7 "Niste me nikad pitali."

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, da, primjetio sam i sâm dok sam to
9 bilježio. Da, hvala, hvala. Usput, nešto ranije ste svjedoku iznijeli tvrdnju da
10 je on rekao Mili Janjiću, da je on dao uputstva Mili Janjiću da prebroji, dakle
11 Vi ste iznijeli tvrdnju da je Janjić u svom iskazu rekao kako je njemu svjedok
12 naredio da prebroji ljude.

13 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Ne, ne, izvinjavam se. Ono što sam mu
14 ja rekao je da je on poslao Milu Janjića u Potočare da pomogne Jankoviću
15 prilikom prebrojavanja zarobljenika.

16 SVJEDOK: Časni Sude, ovo je sasvim, sasvim suprotno od onoga što je meni
17 prevedeno prethodno. Ovo je potpuno, potpuno suprotno od onog što ste Vi, što je
18 meni prevedeno vezano za izjavu Mile Janjića.

19 G. ŽIVANOVIĆ:

20 P: Izvinjavam se, ja ću Vam sada, na kraju krajeva, možemo da uzmemo tu
21 izjavu pa ću Vam citirati celu. Al' ja sam reko sledeće Vama, da je on izre...
22 izjavio sledeće: da ste mu Vi naredili da vojna policija dođe na Žuti most 12.
23 jula 1995. rano ujutru, da kada su došli, Vas su zatekli tamo i da ste ga Vi
24 uputili u Potočare i dodelili ga potpukovniku Jankoviću sa zadatkom da broji
25 Muslimane koji se prevoze. Eto, to, to je ono što, što sam ja, ja sam doduše

26

27

28

29

30

1 ovde sad... ovo čitam B/C/S prevod.

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Važno je da navedete na kojoj je to
3 stranici. To je dakle na stranici 58 i na početku strane 59. Tu ste Vi iznijeli
4 tvrdnju prema onom što mi znamo da je Janjić rekao sljedeće, dakle:

5 "Da je Nikolić zapravo naredio vojnoj policiji da u ranim jutarnjim
6 satima da odu na Žuti most, to je 12. jul, da kada su stigli da su već zatekli
7 Vas na Žutom mostu i da ste Vi onda tog Janjića poslali u Potočare, poslali ga
8 pukovniku Jankoviću sa zadatkom da broji Muslimane koji su prolazili prevoženi
9 kroz Potočare prema muslimanskim teritorijima."

10 Mi smo pregledali Janjićev iskaz i tamo se nigdje ne spominje Momir
11 Nikolić u vezi sa brojanjem. Janjić je spomenuo direktno da mu je Janković dao
12 takvo naređenje, ali se nigdje ne govori -

13 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Ja ću provjeriti.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo sam želio da Vam skrenem Vašu
15 pažnju na to ali vrijeme je za pauzu. Hvala.

16 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] ustanite molim.

17 ... Početak pauze u 17.46h

18 ... Sjednica nastavljena u 18.17h

19 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite molimo. Izvolite sjesti.

20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Živanoviću.

21 G. ŽIVANOVIĆ: Gospodine Nikoliću, ja sam, ovaj, e... ja bih Vas samo
22 zamolio da jednu stvar razjasnimo, to je na stranici 64, red 21. i red 24. i 25.
23 Naime, ja mislim da je zbog greške u prevođenju došlo do jedne nejasnoće odnosno
24 do jedne protivrečnosti je l' /?jer/ je rečeno na jednom mestu da je Vujadin

25

26

27

28

29

30

1 Popović Vama mogao da daje... izdaje naređenja, a na drugom mestu da nije mogô
2 da Vam izdaje naređenja.

3 Pa, da ne bi sad vršili neke ispravke u samom zapisniku, ja Vas molim da
4 Vi pojasnite pa da kažete, da ponovite tačno da l' je mogao da Vam izdaje
5 naređenja ili nije mogao da Vam izdaje naređenja.

6 O: Ovako, naređenje meni lično, i naravno i drugim starešinama brigade,
7 je mogao da izdaje moj komandant. E... u tom smislu, znači, Vujadin Popović je
8 bio oficir u pretpostavljenoj komandi koji je u vertikalnoj hijerarhiji bio meni
9 pretpostavljeni u stručnom smislu te riječi. Ali u komandnom lancu, znači,
10 Vujadin Popović nije bio osoba koja je meni mogao neposredno i direktno da
11 izdaje naređenja. Ja želim zbog potpuno aa... zbog... zbog jasnoće da kažem i
12 sledeće: znači, bez obzira na to, znači liniju rukovođenja i komandovanja,
13 nikada se u vojsci ne dovodi u pitanje ako vam starešina i pres...i...iz
14 pretpostavljene komande, pogotovo iz Vašeg sektora kaže nešto da uradite, da se
15 to uradi. Ali, znači, izdavanje naređenja nije u nadležnosti u tom smislu o
16 kojem sam govorio.

17 P: Hvala.

18 O: I samo... ja Vas... ja se izvinjavam. Imam...da do kraja razjasnimo
19 Žuti most jer meni tu ništa nije jasno.

20 P: Upravo, upravo sam to i hteo da uradim, ovaj... međutim sad u pauzi
21 meni je gospodin McCloskey reko da je obavešten da ste umorni, da ste izrazili
22 valjda želju da se odmorite. Ja sam tako razumeo gospodina McCloskeyog. E, sad
23 ja ne znam, ako -

24 O: Ne, ne, ne, ne, ne...

25 P: Ne? Izvinjavam se, onda je to nesporazum. Ništa, izvinite.

26 O: ... Možda se niste dobro razumeli. Uopšte nisam umoran i uopšte ne
27 želim nikakav... nikakvu pauzu ili bilo šta drugo. Ja sam govorio o drugim
28 pitanjima, a to se ne odnosi na period vrijeme sastančenja nego posle sastanka.

29 P: Dobro. Upravo da bismo razjasnili ovu stvar oko Žutog mosta, ja ću da
30

1 Vam pročitam ceo tekst, aa...aa... tog dela zapisnika; znači od 20. novembra. On
2 počinje na stranici 17926, to je 21. red i ide do 928. stranice 7. reda. Ima tu
3 jedan deo koji neću pročitati, to ću Vam objasniti. Dakle ovako to glasi:

4 "U zgradi vojne policije, ujutro 12. jula, gospodin Janjić je vidio
5 gospodina Jankovića, komandanta njegove jedinice, i zamjenika Petrovića.
6 Janković mu je rekao da će ga Momir Nikolić nazvati i da će mu dati zadatak.
7 Nedugo potom netko je došao u prostoriju i rekao da je Momir Nikolić nazvao i
8 rekao da bi vojna policija trebala otići na Žuti most. Mirko Janković je zatim
9 rekao desetorici ili petnaestorici vojnih policajaca koji su se tamo okupili da
10 odu do Žutog mosta. Gospodin Janjić je otišao sa tom grupom vojnih policajaca i
11 kad su stigli na Žuti most zatekli su tamo Momira Nikolića. Momir Nikolić im je
12 rekao da krenu prema Potočarima, da će ih on tamo sustići. Nekih 10 minuta
13 kasnije kada je grupa stigla u Potočare..."

14 G. ŽIVANOVIĆ: Sad je došlo do jednog prekida u transkriptu, ja Vam taj
15 deo neću pročitati. I sad se dalje nastavlja sa ovom rečenicom koja se ponavlja:

16 "Momir Nikolić im je rekao da krenu prema Potočarima i da će ih on
17 sustići. Nekih 10 minuta kasnije kad je grupa stigla u Potočare, Momir Nikolić
18 se sastao s grupom i rekao Mili Janjiću, konkretno njemu, da će njegov zadatak
19 toga dana biti da pomaže pukovniku Jankoviću. Gospodin Janjić nije znao tko je
20 bio pukovnik Janković. Momir Nikolić mu je pokazao pukovnika Jankovića koji je
21 stajao u blizini. Gospodin Janjić je zatim otišao, dao Jankovića /sic/ i javio
22 mu se. Pukovnik Janković mu je rekao da će stići autobusi i kamioni kako bi
23 odvezli okupljene civile u Kladanj. Pukovnik Janković je rekao da će njegov

24

25

26

27

28

29

30

1 zadatak biti - misli se, dakle, na pukovnika Jankovića - "da prebroji Muslimane
2 koji odlaze iz Potočara" te da će Janjićev posao biti taj da mu pomaže i da će
3 tu biti još vojnih policajaca koji će mu u tome pomagati.

4 Sad sam Vam tačno pročitao šta je tu rečeno. Dalji tekst mislim da i
5 nije toliko značajan, možda... mislim ne tiče se dalje Vas.

6 PREVODITELJICA: Mikrofona, molimo.

7 G. ŽIVANOVIĆ: Oprostite, to je bilo oko Žutog mosta i ovaj... ako imate
8 šta da kažete u vezi ove izjave, izvolite.

9 O: Pa, naravno da imam. Prvo, ja nikad nisam izdavao direktno
10 policajcima naređenja, to je prva stvar - znači nikad! A zašto bih izdavao ako
11 se sve to dešava u vojnoj policiji? Oni imaju svog komandira i svog zamjenika i
12 logično bi bilo da im oni izdaju naređenje, da im izdaju zadatak.

13 Druga stvar koja je apsolutno netačna i nelogična i nema... nema
14 nikakvog smisla je to da se to radi 12. u jutarnjim satima, vrlo rano ujutru -
15 tako sam ja razumio. U jutarnjim satima nije bilo nikakvog transporta, nije bilo
16 nikakvih autobusa, nije bilo nikakvih kamiona i nije se ništa radilo do popodne
17 12-tog. Znači zadatak koji je on rekao da je dobio nema nikakvog smisla. Znači,
18 niko u to vreme nije niti odvožen niti dovožen iz Potočara niti u Potočare. I
19 pogotovo ne stoji i nema nikakvog smisla da ja govorim mom policajcu šta će on
20 da radi sa pukovnikom Jankovićem, čovjekom iz glavnog štaba, pukovnikom. Znači,
21 ja, rezervni kapetan da govorim šta će policajac da radi sa pukovnikom
22 Jankovićem. Mislim, to nema apsolutno nikakvog smisla!

23 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Prijedimo na nešto relevantnije,
24 gospodine Živanoviću, molim Vas.

25

26

27

28

29

30

1 G. ŽIVANOVIĆ:

2 P: Iz Vašeg svedočenja juče proizilazi da ste razgovor ko... sličan
3 razgovor koji ste imali sa Popovićem da ste imali i sa Kosorićem. Ali ste rekli
4 da je taj razgovor sa Kosorićem bio posle sastanka, odnosno ja govorim, uzimam
5 možda pogrešan izraz "sastanak", ali tog susreta, da kažemo, sa Popovićem, da je
6 znači usledio taj susret sa Kosorićem. Znači da nije bio /?u/ jedno vreme?

7 O: Ne.

8 P: Ja bih Vas podsetio - Vi se sećate svakako da ste Vi svedočili u
9 predmetu *Blagojevića* o istom, o istom ovom susretu koji ste imali i sa Popovićem
10 i sa Kosorićem.

11 O: Da.

12 P: Ja ću Vam pročitati taj deo transkripta iz 22. septembra 2009. Taj
13 broj je 7D509. Ne, pardon, 2003. 22. septembar 2003., a on je uveden u e-court
14 pod 7D509. To je stranica 1676, od reda 13-tog.

15 "P: O čemu ste Vi i potpukovnik Popović i Kosorić razgovarali ako ste i
16 o ičemu razgovarali tog jutra pred hotelom?

17 O: Da, razgovarali smo. I odgovarajući na moje pitanje koje sam uputio
18 Popoviću i Kosoriću o tome što će se dalje dešavati, potpukovnik Popović mi je
19 rekao da će toga dana žene i djeca biti evakuirani u smjeru Kladnja. Također da
20 će toga dana vojno sposobne muškarce izdvojiti te da će biti privremeno držani
21 nakon što se izdvoje. Kad sam ga pitao što će se zatim desiti rekao mi je da sve
22 balije treba ubiti. Taj se razgovor odvijao u prisustvu Popovića, mene i

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Kosorića. Dalje smo razgovarali o privremenim mjestima gdje ćemo zatočiti
2 izdvojene ljude, muškarce. Ja sam sugerirao Kosoriću i Popoviću da bi zgrada
3 osnovne škole "Vuk Karadžić" te srednje škole "Đuro Pucar Stari", sportska
4 dvorana i hangar trebaju biti mjesta na kojima će se držati ljudi, muškarci
5 izdvojeni iz grupše u Potočarima. To je bio dio razgovora koji smo vodili."

6 Iz ovoga proizilazi da ste Vi istovremeno imali razgovor i sa Popovićem
7 i sa Kosorićem i da se u tome Vaše svedočenje u predmetu *Blagojevića* razlikuje
8 od Vašeg iskaza koji ste juče dali, gde kažete da su ti razgovori bili odvojeni.
9 Je li možete da nam objasnite?

10 O: Da. Vjerovatno, vjerovatno je došlo do...do... nesporazuma, znači to
11 je jedan razgovor, jedan sa... odnosno jedan susret i razgovor sa gospodinom
12 Popovićem i Kosarićem. Drugi susret, drugi razgovor se vodio samo sa Kosorićem,
13 znači na platou. Možda nisam bio dovoljno jasan. Znači istog dana, na
14 platou bili smo gospodin Kosorić, prevodioc Petar Uščumlić, i došla su dva
15 holandska oficira ispred "Fontane" i vodili smo tu... odnosno drugi, drugu,
16 drugi razgovor e... drugog termina. Znači, u različita vremena su bili susreti
17 sa Kosorićem i Popovićem i drugi susret je bio Kosorć, Petar Uščumlić, ja i bili
18 su... odnosno došli su dvojica holandskih oficira koji su pitali e... došli su
19 da se informišu šta će dalje da bude, e... kad će da počne operacija i ostalo.
20 To je objašnjenje za to, za tu razliku koja postoji u Vašem transkriptu.

21 P: Da li iz toga proizilazi da ono juče što ste rekli da su oni vodili,
22 da su ti razgovori bili odvojeni, znači razgovor sa Popovićem i razgovor
23 /glasovi se preklapaju/ (...)?

24 O: Sledeći razgovor, znači, Kosorić, Petar Uščumlić i ja - to je bio
25 razgovor koji nije vođen u prisustvu gospodina Popovića. Ali sadržaj ono

26
27
28
29
30

1 d...d...do kraja dovršim, znači sadržaj razgovora sa gospodinom Kosorićem i ovom
2 drugom grupom, Uščumlić i holandski oficiri, je istog sadržaja bio. Bio je vezan
3 za operaciju koja je trebala da se realizuje u Potočarima.

4 P: Ja govorim sada o ovom delu razgovora koji se tiče izdvajanja vojno
5 sposobnih muškaraca kako ste ovde rekli i o tome da su... da su Vam rekli da
6 ove... da sve balije... sa... samo izvinjavam se, "da sve balije treba pobiti",
7 ili tako nešto, otprilike. Mene interesuje, dakle, to je razgovor koji je vođen
8 u prisustvu znači bi... tom prilikom kad je to rečeno bili su sva... bili ste
9 sva trojica?

10 O: Tako je, tako je.

11 P: Recite mi, molim Vas, da li je to rekao i Popović i Kosorić ili je
12 rekao samo jedan od njih?

13 O: Rekao je Popović, ponovio Kosorić - isto to što je rekao jedan i
14 drugi misli isto tako.

15 P: Vi ste, gospodine Nikolić, svedočili, sećate se i u predmetu *Trbića*,
16 pred sudom Bosne i Hercegovine?

17 O: Da.

18 P: To je bilo 1. septembra 2008.?

19 O: Da.

20 P: U tom predmetu ste kao svedok sigurno isto govorili istinu?

21 O: U principu, da.

22 P: Ako bi Vam sada postavili ista pitanja koja su Vam postavile stranke
23 u tom predmetu, je li biste Vi na isti način odgovorili?

24 O: Pa, znate šta, ja...ja... ne mogu da e... citiram i nisam, stvarno
25 nisam sposoban da...da ja citiram šta sam tada rekao. Suština se ne bi
26 razlikovala, vjerovatno. Ali, način na koji bi to rekao svaki put bi bio
27 drugačiji, jednostavno ne mogu ja citirati ono što sam rekao rekao sam jer sam
28 ja svjedočio do sada u...u tim procesima, jednostavno, znači nisam spreman da
29 citiram nešto što sam rekao jedanput ili sledeći put kad sam svedočio. Ali
30 suštinu mislim da bi rekao uvijek na isti način, odnosno suština bi bila ista.

1 P: Sad ću Vam pročitati jedan deo, upravo taj deo Vašeg iskaza koji se
2 na to odnosi. Samo jedan trenutak, to je... to je tužiočev dokaz 4481, pardon,
3 4482. 1. septembar 2008. godine - to je stranica 13, strana 12 i 13. U engleskoj
4 verziji to su stranice 23... 27 red 23 do 31. stranice 2. red.

5 "Tužilac: U redu. Da se vratimo na događaj od jutra 12. jula 1995.
6 godine na lokaciji ispred hotela "Fontana". Da li postoji još nešto što Vam je
7 rekao pukovnik Popović koji se odnosi na vojno sposobne muškarce Muslimane?

8 Svjedok: On je tada pogrдно govorio - ja sam to već izjavio - on je tada
9 pogrдно govorio o Muslimanima i rekao jednostavno u tom smislu, da Muslimane
10 treba sve pobiti. U tom smislu je jednostavno rekao nešto što je on mislio. To
11 je on rekao; nisam ja; i rekao je jednostavno, ustvari, izrazio je jednu
12 netrpeljivost prema Muslimanima uopšte, Muslimanima u Srebrnici. Eto to je
13 otprilike sadržaj njegove priče.

14 Tužilac: Kad Vam je pukovnik Popović ovo rekao, da li je on pri tome
15 mislio na Bošnjake u kojem su bili i muškarci odnosno gde su i oni činili deo
16 tog naroda?

17 Svedok: Ja mogu samo da pretpostavim da je mislio on upravo na muško
18 osoblje. Nije mislio na žene, na djecu, na civile. Ja mislim da je mislio na
19 vojno sposobne. To je moje mišljenje, ne znam.

20 Tužilac: Da li je potpukovnik Kosorić bio tada sa Vama i pikovnikom
21 Popovićem toga jutra kada..., za vreme dok se ovo govorilo, znači?

22 Svedok: Ah, ne. Ja mislim da je Kosorić nešto kasnije došao na plato
23 ispred "Fontane", ali nisu bili zajedno, čini mi se. Nisu bili zajedno, pukovnik
24 Kosorić je kasnije došao.

25 Tužilac: pa kada je pukovnik Kosorić konačno stigao, da li ste Vi
26 razgovarali, da li ste pričali sa njim?

27
28
29
30

1 Svedok: Pa pričali smo, pričali smo ispred hotela izvesno vreme, ali
2 vrlo kratko.

3 Tužilac: Odbrana. /sic/ O čemu ste razgovarali, šta je bila tema?

4 Svedok: Pa, ista tema je bila - problem oko autobusa, evakuacija, oko
5 problema koji su bili tada prisutni u gradu Bratuncu, Potočarima.

6 Tužilac: Kakvi su to problemi koji su trebali da budu rešeni u odnosu na
7 muškarce Muslimane?

8 Svedok: Nismo Kosorić i ja pričali o tim problemima. Pričali smo Kosorić
9 i kasnije je došao oficir iz Holandskog bataljona, pričali smo vezano za
10 transport Muslimana, za autobuse, za probleme koji predstoje. U tom smislu je
11 bio razgovor sa Kosorićem i on je isto izrazio ono što je rekao Popović. To je i
12 Kosorić isto takođe izrazio negodovanje prema Muslimanima muškarcima, prema
13 vojnicima itd. Evo, to je.

14 Tužilac: Zar niste sa pukovnikom Popovićem i Kosorićem razgovarali o
15 tome gde da budu zadržani, zatvoreni muškarci i gde da budu likvidirani?

16 Svedok: Oni su to pominjali, govorili o mestu gde treba izdvojene
17 muškarce, zarobljene vojnike pritvoriti i između ostalog pomenuli su objekte,
18 pomenuti su objekti u kojima treba, odnosno bi moglo biti moguće nakon
19 izdvajanja te muškarce izdvojiti. Da, bilo je razgovora oko toga.

20 Tužilac: Da li je išta rečeno o likvidaciji ovih muškaraca, o
21 pogubljenju ovih muškaraca, ako jeste šta?

22 Svedok: Oni su, da Vam kažem... - ja sam i u prvom svom svedočenju rekô
23 da to što su rekli Popović i Kosorić to je bilo više... rekli su jednostavno,
24 sve Muslimane treba pobiti i to je bio jednostavno stav. Znači, bili su

25

26

27

28

29

30

1 revoltirani zbog prethodnih žrtava i ubijanja srpskog stanovništva, ubijanja
2 srpskih civila. Rekli su: "Jednostavno sve Muslimane treba pobiti", to je
3 jednostavno rečeno. Tada, što su oni pod tim podrazumevali, ostalo... to
4 najbolje morate njih pitati, ne mene.

5 Tužilac: Nakon tog razgovora, kako ste Vi shvatili koji su razlozi ili
6 motivi, zašto bi muškarci Muslimani trebali da budu pobijeni?

7 Svedok: Ma nisam ja shvatio ništa. Ja... meni je to bilo stravično i
8 slušati, a ne što sam ja mislio. Nisam ništa... nisam mislio ništa. Jednostavno,
9 to je bio njihov stav. Nisam komentarisao, nisam ništa... jednostavno, ja sam
10 radio svoj posao, ja sam znao šta treba da radim.

11 Tužilac: Može li se reći da ste Vi primili uputstva od Vaših nadređenih
12 u okviru bezbednosnog lanca komande u odnosu na to šta će biti Vaši zadaci u
13 narednih nekoliko dana?

14 Svedok: Već nisu to bili /sic/ nikakva naređenja, to su bili pre
15 komentari njihovi, njihovo nezadovoljstvo. Njihove frustracije, a ne... -
16 nikakvo naređenje! Ali može se izvesti i takav zaključak; da jednostavno ja
17 sam... ja sam ocenjujem na osnovu reakcija na osnovu priča ja sâm procenjujem.
18 Znao sam da se... šta se dešava i šta se sprema. Znači, nije to bila
19 dobronamerna priča i jasna mi je bila poruka.

20 Tužilac: Da li biste se složili da je uputstvo, uputstvo dato, ne
21 naređenje? Uputstvo.

22 Svedok: Uputstvo. Ja sam rekao, znači, precizno svedočim, znači to ni...
23 to je njihov stav. Nije naređenje, nije uputstvo, nije ništa. Znači, nije ništa

24

25

26

27

28

29

30

1 Zvanično. Ali ja kao čovek koji procenjuje situaciju mogô sam iz toga da
2 zaključim da jednostavno se radi o zloj nameri; znači nije dobronamerno ništa
3 što se tiče muškaraca Muslimana, pogotovu onih što su učestvovali u oružanoj
4 borbi. Eto, to je moj odgovor i ja nemam drugog odgovora po tom pitanju."

5 To je, to je uglavnom ovo što je, što je...

6 Iz ovoga, recite mi je l'... - prvo, da li Vi vidite neku razliku između
7 ovoga što ste ovde rekli i onoga što ste nama rekli, odnosno u... na suđenju
8 *Blagojeviću* i u Vašoj izjavi o činjenicama, koju smo imali prilike /govornici
9 govore istovremeno/?

10 O: Po...po mom mišljenju, sve to što sam ja rekao i ono što sam rekao u
11 procesu *Blagojević* po mom uvjerenju tu nema suštinske razlike. Znači, nema
12 ništa... - ono što sam ja rekao u jednom slučaju da nisam rekao u...u ovom
13 slučaju. Znači, aa... pokušao sam da objasnim šta se je u stvari dešavalo i
14 naravno, ja sam Vam maloprije rekao, znači ja nisam aa..aa... u situaciji da ja
15 sad citiram određene stvari koje sam rekao, ali u principu se radi o...o...o
16 istim stvarima. Znači, radi se o razgovoru koji se vodio pred "Fontanom", radi
17 se o nečemu o razgovoru i...i...e... saznanjima koja nisu meni naređenje. Takođe
18 sam rekao, znači, da gospodin Popović i gospodin kor... Kosorić nisu ljudi koji
19 su meni mogli naređivat, izdavati naređenje.

20 To... njihova reakcija vezano za Muslimane i za nazivanje Muslimana tako
21 kako su ih nazivali su po meni pogrдна imena, tako su ih nazivali - i jesu
22 pogrдна imena. To što e... vjerovatno je došlo do nesporazuma vezano za...za
23 ove...za ove... sastanke, nerazumijevanje u tom smislu... Ja sam evo ovoga puta
24 pokušao da Vam objasnim šta se dešavalo. Isti sadržaj, iste poruke su bili od
25 strane gospodina Popovića i od strane gospodina Kosorića vezano za...za
26 operaciju "Srebrenica". To što su bile poruke se desilo u Potočarima u toj
27 operaciji.

28

29

30

1 Desilo se izdvajanje muškaraca, desilo se pritvaranje muškaraca, desio...desila
2 se škola "Vuk Karadžić", desio se hangar, sve se to desilo i aa... ako ima
3 nekakvih ne...nesporazuma ili nedorečenosti, ja se stvarno izvinjavam i ja mogu
4 da pojasnim sve nejasnoće i nespouzume, znači u tom smislu.

5 Zatim, želim još samo je... jednu rečenicu. Kada je u pitanju e... kada
6 su u pitanju objekti za pritvaranje, ja nikada - do sada sam svjedočio, znači -
7 nikada možda, možda je pogrešan prevod vezano za...za objekte. Ja i sada tvrdim,
8 znači, objekte sam ja predložio, ja sam to svjedočio u procesu *Blagojević*.
9 Znači, objekte sam za pritvaranje ja predložio. Zašto sam ih ja predložio? Zato
10 što sam ja čovjek iz Bratunca i ja sam jedini znao jedini, nisam jedini,
11 ali...ali od e... ljudi koji su tu bili prisutni, znao sam da su to objekti gdje
12 se jedino može pri... obezbijediti pritvaranje i obezbjeđenje tih ljudi. A u
13 krajnjoj liniji, da Vam kažem, zadatak organa bezbjednosti... - uzmite naređenje
14 komandanta korpusa, uzmite, uzmite njegovo naređenje, pa vidite šta je zadatak
15 organa bezbjednosti.

16 Znači, to je redovan zadatak i ne vidim, ja ne vidim sada, vjerovatno
17 ima nedo... nedostataka, ima nedorečenosti... I samo da Vam kažem, pod... želim
18 da upoznam Sud, Sudsko vijeće pod kakvim okolnostima sam ja svjedočio u tom
19 procesu. Jednostavno, doveden sam u sudnicu, a da nisam imao vremena da pročitam
20 ni jedno slovo... da konsultujem ništa od onoga što sam svjedočio. Znači,
21 doveden sam u sudnicu i re... rečeno mi je: "Gospodine Nikoliću, Vi ste svjedok
22 Tužilaštva. Izvolite, svjedočite." Znači, bez mog pristanka... Nisam, znači, ja
23 nisam prihvatio da svjedočim u tom procesu, da budem svjedok Tužilaštva, znači
24 nisam... Nije mi rečeno o čemu ću ja da tu svjedočim, šta ću da svjedočim itd.

25 Ja sam, znači moram da priznam, bio sam revoltiran tim gestom i onda mi
26 nije bilo ni do čega, a najmanje još do svjedočenja i do iskaza i vjerojatno iz
27 tih razloga postoje određene nedorečenosti i nešto što...što... što sam ja
28 govorio jednostavno onako bezvoljno itd. Ali u principu mislim da se ni

29
30

1 po čemu ne razlikuje, u suštini se ne razlikuje ta izjava. To je moj stav.

2 P: Dobro, je l' Vi stojite iza toga da ovaj razgovor sa Popovićem i
3 Kosorićem, odnosno ovo o čemu ste govorili niste shvatili ni kao naređenje ni
4 kao uputstvo, odnosno niste shvatili kao neku oficijelnu, zvaničnu odluku?

5 O: Ja sam to, ja sam to uvijek e... i govorio. Znači, ta vrsta razgovora
6 za mene je bi... nije bila nikakvo naređenje, nikakav oficijelni sastanak, ništa
7 što se smatra zvaničnim sa... stavom e... moje pretpostavljene komande čiji su
8 pripadnici ti oficiri. Smatrao sam da je to razgovor ljudi iz istog organa - ja
9 sam bio iz brigade, gospodin Popović i Kosorić su bili iz komande korpusa i
10 smatrao sam da je to razgovor ljudi iz iste službe koji su imali isti zadatak u
11 toj operaciji. To sam ja smatrao.

12 P: Jednom riječju, znači, Vi ste to shvatili kao neki njihov ovako
13 nezvaničan komentar svega što se dešava, neki revolt, lični stav?

14 O: Nemojte, ni... niste u pravu kad kažete da...da sam to shvatio kao
15 lični revolt u odnosu na...na...na... na kompletno... ja kad sam govorio o
16 revoltu, ja sam govorio o revoltu prema Muslimanima, prema... znači, ljudima
17 koji su e... pripadali toj etničkoj grupi. Znači, o tome sam govorio, ali nikako
18 nisam govorio, znači nikako nisam govorio o...o... kompletnoj operaciji. Jer ne
19 možete Vi, a da ne prihvatite da je, kad je u pitanju operacija, da je veća
20 odgovornost gospodina Popovića i gospodina Kosorića u odnosu na zarobljene i...
21 vojnike i na izdvojene ljude i na pritvorene Muslimane nego moja. Vi morate to
22 da prihvatite. Pa nisu oni bili pripadnici pozadinske službe. Oni su bili organi
23 bezbjednosti Drinskog korpusa koji su učestvovali u pripremi operacije i svega
24 ostalog. Znači od...od pisanja naređenja pa sve ostalo. I ne možete Vi sada da
25 govorite da gospodin Popović i gospodin Kosorić nisu znali šta se to dešava. Da
26 oni nisu znali više od mene. Vi mora da prihvatite činjenicu da je gospodin
27 Popović znao više od mene šta treba da se radi.

28
29
30

- 1 P: Dakle, to nije bilo moje pitanje. Ja se izvinjavam i...
- 2 O: A ja sam ga tako shvatio.
- 3 P: Ne, onda ste ga pogrešno shvatili, ali dobro. Ne...ne smeta. Ovaj...
- 4 moje pitanje je ustvari bilo: taj razgovor sa njima - Vi ste shvatili na jedan
- 5 neformalan način kao iznošenje nekog njihovog ličnog stava. Je l' sam ja tu u
- 6 pravu?
- 7 O: Ja sam to shvatio, najpreciznije, znači kao e... informaciju ili
- 8 raspolaganje sa...sa... saznanjima šta će, šta treba naredno... u...u...
- 9 narednom danu da se dešava, da se radi. Eto, to je najblaže rečeno. Znači,
- 10 shvatio sam kao informaciju, kao nešto što oni znaju jer su iz više komande no
- 11 ja, što će se dešavati tog dana. I između ostalog, šta je to u okviru tog dana i
- 12 moja obaveza, šta da ja to radim, šta da pomažem, gdje da radim itd.
- 13 P: To mislite na izdvajanje?
- 14 O: Mislim i na kom... na kompletnu operaciju. Znači, mislim na kompletnu
- 15 operaciju, od transporta pa sve što se... što je podrazumijevala ta operacija.
- 16 P: Transport i izdvajanje?
- 17 O: Da.
- 18 PREVODILAC: Molimo da se ne preklapaju govornici. Zahvaljujem.
- 19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Prevodioci bi bili zahvalni ukoliko se
- 20 govornici ne budu preklapali i ako uspore.
- 21 G. ŽIVANOVIĆ: /prevod engleskog transkripta: Da, da, učinit ćemo to.
- 22 Hvala./
- 23 P: Dakle, znači -
- 24 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite gospodine Thayer.
- 25 G. THAYER: [simultani prevod] Evo, sada smo uspješni aktivirati... Imajući
- 26 ovo na umu... - evo gledam što stoji u zapisniku strana 79, red 6, tako je kod
- 27 mene; možda je kod Vijeća malo drugačija paginacija - ali pitanje je,
- 28
- 29
- 30

1 pitanje nije ušlo kako treba, nije zapisano. Imamo odgovor, ali da bi... za
2 jasnoću transkripta bi najbolje bilo da se ponovi pitanje.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Što kod Vas piše u redu 6?

4 G. THAYER: [simultani prevod]

5 "P: Da li govorite o izdvajanju i o svemu?

6 O: Ne, ja govorim o cijeloj operaciji transporta."

7 I onda imamo u transkriptu: "Transport, izdvajanje CH."

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Živanoviću, razmotrite sve
9 ovo i možda najbolje da ponovite svoje pitanje. Vidimo šta je odgovor.

10 G. ŽIVANOVIĆ: ... pokušati da to skratim.

11 P: Gospodine Nikoliću, da Vas samo još određeno to pitam. Znači, kad
12 govorimo o onom...onoj...onom delu razgovora gde su Popović i Kosorić rekli "Sve
13 balije, Muslimane..." ili tako nešto, "...treba pobiti", da l' ste Vi to
14 shvatili kao neki njihov lični stav ili kao neku odluku, naređenje da to treba
15 da radite i da to treba da se sprovodi?

16 O: Mislim da način na koji je to rečeno ja mislim da je to jednostavno
17 revolt tih ljudi u tom momentu.

18 P: Hvala. To je to.

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Vi ste i u jednom trenutku dok s... u jednom, na jednom mestu u
2 intervjuu koji ste dali Tužilaštvu, između ostalog rekli da je Popović bio šef
3 Kosoriću. To je tako uneto bar u...u... ovom intervjuu. To je... evo reći ću, to
4 je intervju 30. maja 2003. godine, stranica je 125, redovi 10 do 11, ovaj...
5 mene interesuje da li je to neka greška ili...ili... ste Vi to tačno rekli?

6 O: To je... ja, vjerovatno sam rekao, vjerovatno sam rekao jer... ja sam
7 ih tako doživljavao i ustvari ja nisam imao drugo saznanje. Ja... evo ja ću Vam
8 da...da... u dvije rečenice kažem šta ja mislim i sada. N...na nivou Drinskog
9 korpusa postoji odeljenje za obaveštajno-bezbednosne poslove Drinskog korpusa.
10 Načelnik tog odeljenja po mom saznanju je gospodin Popović. U tom odeljenju se
11 nalazi Kosorić i ja sam mislio - i sada mislim - da je gospodin Popović bio
12 njemu šef, a ako nije, ja se izvinjavam. Ja ne znam, ja ne znam tačno formaciju
13 i ne želim da negiram. Ako Vi imate drugo saznanje da on nije bio njemu šef, ja
14 to prihvatam jer ne znam. Znači, ja sam bio tog uvjerenja i to sam rekao.

15 P: Ja ne znam, samo ću da Vam... da Vas pitam, je li ste Vi čuli da je
16 ta...tu...te neke 1995. godine došlo do razdvajanja ta dva organa, obaveštajnog
17 i bezbednosnog organa? Da je obaveštajni organ bio pod štabom, bio u okviru
18 štaba, a organ bezbednosti je bio odvojen i podređen direktno komandantu. Da li
19 Vi za to znate? Ako ne znate, nije ništa strašno -

20 O: Znate... pa, znam...znam ovo, znači znam da organ bezbjednosti da
21 je... ovo znam više od toga ne. Znači, znam da je organ bezbjednosti na
22 direktnoj vezi komandantu i znam da je došlo do razdvajanja i da je načelnik
23 obaveštajnog... za obaveštajne poslove bio na direktnoj vezi načelniku štaba.
24 Ali unutar organa, ja sam bio uvjerenja da starešina organa je bio gospodin
25 Popović, a u tom... u sastavu tog organa se nalazi Kosorić i referenti koji su.

26

27

28

29

30

1 E sad, da li sam u pravu ili nisam, ne znam.

2 P: Dobro. Ja Vas to pitam zbog toga što upravo je u ovom paragrafu 4
3 sporazuma o činjenicama navedeno, navedene su tačne funkcije, ovaj... i Popovića
4 gde je rečeno da je on načelnik bezbednosti Drinskog korpusa i Kosorića gde je
5 rečeno da je on načelnik za obaveštajne poslove pa je mene... mene interesovalo
6 ustvari samo da znam da l' ste Vi to zna...znali, da l' ste Vi imali tu
7 informaciju u svetlu onoga što ste rekli tužiocu u intervjuu ili je to bila
8 formulacija nekog drugog?

9 O: Ja sam rekao ono što...što znam u vezi sa formacijom.

10 P: Hvala. Vi ste juče govorili, između ostalog, da... i o ovoj operaciji
11 koja je nazivana "asanacijom." Rekli da ste to bilo neko...neki naziv
12 /nerazumljivo/. Ja bi Vas molio da mi kažete, sad ne znam, je l' možete da mi
13 kažete da li je... šta je ustvari ona obuhvatala? Bit ću mnogo precizniji da ne
14 biste... da ne bi išli preterano u širinu. Da li je ona podrazumevala
15 pokopavanje površinskih ostataka? Dakle, pokopavanje leševa ljudi koji su
16 stradali, a koji su ostali na površini?

17 O: Ne.

18 P: Hvala. Da li je ona obuhvatala samo premeštanje grobnica, znači
19 primarnih grobnica i prenošenje određenog broja posmrtnih ostataka iz primarnih
20 grobnica u se...sekundarne?

21 O: Da. To je podrazumevala.

22 P: Možete da mi kažete, otprilike, koliko dugo je trajala ta operacija,
23 po Vašem saznanju?

24 O: A mogu s... orijentaciono, recimo sa prekidima možda dvadesetak dana
25 možda malo duže... nisam siguran koliko dugo al' trajala je dugo. Bilo je
26 prekida i trajala je dugo.

27 P: Vi ste inače u izjavi o činjenicama, to je točka 13, rekli da je
28 trajala celog septembra i oktobra meseca.

29 O: Da, ali sa prekidima. Znači, govorim, nije trajala u kontinuitetu. U
30 septembru je otprilike počela ali su bili traja... odnosno, bilo je prekida pa

1 su nastavljeni i to je trajalo dugo. Znači govorim, kada bi spojili vrijeme za
2 koje... u kom se izvodila ta operacija, a to je ukupno trajalo, otprilike,
3 između 20-tak i 25 dana. Sveukupno u ta dva mjeseca.

4 P: Je li možete da nam kažete iz kog razloga je bilo tih prekida u
5 sprovođenju?

6 O: Pa... mogu. Prvo, dobili smo jednu količinu goriva, zatim je nestalo
7 goriva i onda smo čekali da dobijemo drugu količinu. Često se dešavalo da nema
8 dovoljan broj ljudi koji... jednostavno ljudi su, oni koji su bili zaduženi da
9 rade tu, dođu jedan dan, drugi i onda pobjegnu. Jednostavno nisu htjeli da...da
10 rade to.

11 Sledeći razlog je bio zato što... oni ljudi koji su upravljali mašinama
12 jednostavno, takođe rade jedan, dva dana i odu. Jednostavno nisu željeli da
13 rade, itd. Znači, to su oni problemi koji su bili prisutni.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mislim da se možemo zaustaviti na tome
15 za danas. Sutra počinjemo u 9 ujutro. Hvala vam.

16 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite molim.

17 ... Sjednica završena u 19.02h.

18 Nastavak zakazan za četvrtak,

19 23.04.2009. u 09.00h.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30